

ONZE VOGELS

46e jaargang no. 12, 1985

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

use!

De /

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend 08.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 17.00 uur.
's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), W. Beckman,
A. Dommerholt, J. Forsten, J.J. Krol, E.J. Lensink,
W.C. Oonk, Joh. M. van Pelt, A.F. Smit, H.J. Veerkamp
en E.M. Wessels.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.

2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.

Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: L. Poppema, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.

District Friesland: H. Suichies, Ruusbroeckstraat 28,
8913 HN Leeuwarden, telefoon (058) 15 16 92.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7826 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 1 30 06.

District Gelderland: P. Vierhuis, Veldkersmeene 22,
3844 RB Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 7 26 08.

District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: A.H. Meesterburrie,
Verdilaan 21, 5707 RG Helmond, telefoon (04920) 25609.

District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 73 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest,
telefoon (02155) 1 53 01.

Zangkanaries:

W.J. Vermeij, Leppa 36, 9204 JE Drachten,
telefoon (05120) 1 72 42.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,-, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 45,- bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wil ontvangen wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend. Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

L.J.E. Reintjens, Keulerstraat 8,
6372 KD Schaesberg, telefoon (045) 31 34 10.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Gras- en Grote parkieten

H.J. van Doorne, Beurtschipper 58,
3201 GA Spijkenisse, telefoon (01880) 2 24 76.
Entree f 5,-.

Insecten- en vruchtenetende vogels

Secr. L.M. Wessels, Ravenhorst 28a,
3085 ZV Rotterdam, telefoon (010) 80 02 43.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Japanse meeuwen

A.J. Boet, Cypergras 16,
3068 CA Rotterdam, telefoon (010) 20 21 36.
Contributie f 17,50 per jaar, entree f 5,-.

Vorm- en Postuurkanaries

G.J.S. Nijhuis, Wilderinkstr. 31,
7555 DS Hengelo, telefoon 074-91 17 03.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

Zebravinken

D.J. Elzinga, Zuiderweg 93,
9744 AA Groningen, telefoon (050) 56 51 75.
Contributie f 25,- per jaar, entree f 5,-.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 33,50 per kalenderjaar. Overmaking bij vooruitbetaling op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonneer OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

VOGELS

ISSN 0030-3224

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

C.E. van Berkel

Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

HARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 2322 LK Leiden.

KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 6535 TN Nijmegen.

VORM- EN POSTUURKANARIES aan: H.K. v.d. Wal, Mozartstraat 4, 8916 HC Leeuwarden.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

ZEBRAVINKEN, JAPANESE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: G. Horst, Goudvinkhaag 14, 3993 BC Houten.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:

M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wesseis, Ravenhorst 28a, 3085 ZV Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 januari 1986.

IN DIT NUMMER

	pag.
Een en ander over een paar Timaliesoorten	532
Signalement	535
Kalk-fosfor-stofwisseling bij zaadetende vogels	538
De Japanse meeuw	541
Risico's beperken bij kanariekweek	542
Nectarvogels - Nectariniidae	544
Witvoorhoofdwever	545
De Blauwnekgaaï	546
Onze Zangkanaries	546
Turquoiseinparloet	548
Bobbel 12	550
Grasparkieten	551
De kweek met groene kardinalen	555
Het japanse meeuwenboek	557
Rood-en-wit Tangara	557
De volière van de maand	558
Virginische Boomkwartel	560
Peruchuije	560
Akkerkool	569
Korte berichten	571
Inhoudsopgave jaargang 1985	575

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Rotol Holland b.v., Gehu, Joma-print, G.J. van Gelder b.v.	534
W.H.S., Crea, Dijks Dongen, Tilburgse vogelhandel,	
A.N.B.v.V., L.S.M.	540
Fauna metaalwaren b.v., K.B.O.F.	550
S.T.T., Orlux	556
Langhou's Dier-Home	558
ESVE	559
Harteveeld Hoos & Heyermans b.v.	562
CéDé	563
Vraag & Aanbod	564
Blankestijn's Pet Farm, W. Rouppe van der Voort, Kloeg,	
Orni-Mondo, Kemo-Alkmaar	565
A. Dekker	566
Avies product b.v., Animal, N.B.v.V. Boekenservice	567
Holland Diervoeders	569
Kaf-O-Matic, 404	570
Fauna metaalwaren b.v.	571
Fauna metaalwaren b.v.	572
Holland Diervoeders, van Keulen	573
Wolro, Nekton	574

Foto voorplaat: Goudoogtimalie

Foto: Horst Bielfeld

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22.

Foto: Horst Bielfeld
Tekst: Ed. Wessels

Een en ander over een paar Timaliesoorten

In de systematiek van onze vogelwereld, kennen wij als onderdeel van de grote orde der Zangvogels (Passeriformes) en onderorde van de Oscines, de grote en uitgebreide familie van de Timalia's (Timaliidae). In deze Timalia familie komen we talrijke totaal verschillende vogelsoorten tegen, als bijvoorbeeld: de Japanse Nachtegaal (*Leothrix Lutea*), de Witkuifgaailijster (*Garrulax leucolophus*), maar ook de Zwartkin timalie (*Yuhina nigrimenta*) en de totaal verschillende Diksnavelmezen (*Paradoxornithidae*) en nog vele andere bekende en minder bekende soorten.

Een paar specifieke timaliesoorten wil ik in dit artikel eens nader voor het voetlicht halen nl. de Zwartkoptimalie (*Heterophasia melanoleuca*) en aanverwante soorten en de Goudoogtimalie (*Chrysomma sinense*).

Allereerst maar eens de **Goudoogtimalie**. De grootte is ongeveer 17 cm, afkomstig uit het hele vogelrijke gebied van Z.O. Azië. Vooral op de hellingwouden van het machtige Himalajagebergte heeft deze vogel zijn woongebied. Tussen het struikgewas van de woudrand, maar ook in grasvlakten en cultuurland zoeken ze hun voedsel, voornamelijk bestaand uit allerlei kleine insecten en bessen.

Het zijn erg mooie, drukbewegende vogels, die de hele dag in kleine groepen bezig zijn zich van de benodigde mondkost te voorzien.

Helaas worden ze maar zeer zelden ingevoerd, ik denk dan ook dat vele liefhebbers ze nauwelijks kennen en toch zijn ze het houden en verzorgen in kooi en/of volière ten volle waard. Het meest in het oog lopend is natuurlijk de felle oranje rode bril om het oog. Op de prachtige kleurenplaat komt dit zeer duidelijk tot uitdrukking. Maar ook de rest van de vogel, hoewel eenvoudig ge-

kleurd is een lust voor het oog, het egale bruin van de rug, als de lichte buikzijde geeft prachtige contrasten.

Ze zijn in de kooi en/of volière zeer goed te houden, helaas is er geen verschil te zien tussen man en pop. Wat ruimte hebben ze wel nodig, zoals alle timaliesoorten zijn het erg bewegende, vlugge vogels die wel een redelijke vliegruimte moeten hebben. Hun verzorging is niet moeilijk, een goed universeelvoer, een ruime keuze van allerlei soorten zoet fruit en levend voer in vielerlei schakering is hun menu. Ook een goede nectar-drink en vanzelfsprekend elke dag fris badwater mag niet ontbreken. Het zijn voortreffelijke en interessante vogels voor de echte liefhebber van insecten- en vruchtenetende vogels. Het enigste nadeel, wat ik ondervonden heb, is, het bij alle Timalie's optredende verschijnsel, van onverdraagzaamheid t.o.v. alle andere soorten vogels. Met zijn tweeën kunnen ze het prima vinden, maar zodra ze in goede conditie komen, wordt elke andere vogel onbarmhartig nagejaagd. Over broedresultaten in de volière, heb ik nog nooit iets gelezen of gehoord, noch hier in Nederland noch in andere landen van West-Europa. Dit zal wel te maken hebben met de zeer zeldzame

importen en ook met het moeilijke geslachtsonderscheid. Ik hoop, dat deze mooie vogels toch weer eens op de voorge Markt verschijnen en wie weet wat voor resultaten er dan mede worden behaald.

Nu wat over de **Zwartkoptimalie** (*Heterophasia melanoleuca*). Ook deze vogel is afkomstig uit het zelfde gebied als de Goudoogtimalie, nl. de berghellingen van de Himalaja. De grootte is ongeveer 22 cm. Op de mooie kleurenplaat is duidelijk te zien, dat de hoofdkleur roestbruin is, waarbij de zwarte kop, zwarte staart en zwarte vleugels met een witte spiegel duidelijk afsteken. Opmerkelijk is nog de enigszins witte baardstreep.

De zwarte kopveren, die wat verlengd zijn kunnen worden opgezet, zodat het lijkt of er van een kuifje sprake is.

Het zijn prachtige slanke vogels, welke effect vooral wordt verkregen door de vrij lange staart. Helaas is er geen uiterlijk verschil tussen man en pop. Zoals alle timaliesoorten zijn ze uitermate beweeglijk, ze hebben dus de ruimte nodig, een goed beplante buitenvolière met binnenhok is dus aan te bevelen. Tegen koude kunnen ze heel goed want op de hoge berghellingen uit hun

woongebied is het allesbehalve een tropische temperatuur. Toch moeten we oppassen voor vochtige kou en guur weer, zoals in ons klimaat voorkomt. Het is beter om ze dan binnen te houden.

Hun verzorging is weer niet zo moeilijk, een standaard menu van universeelvoer, met een rijkelijke keuze van allerlei zoete vruchten, levend voer in verscheidenheid is ruim voldoende om ze in prima conditie te krijgen. Af en toe nectardrank stellen ze zeer op prijs. Vanzelfsprekend mag badwater nooit ontbreken, want het zijn verwoede baders, soms meermalen per dag. Broedresultaten met de Zwartkoptimalie zijn, hoewel sporadisch, behalve in het buitenland, ook bij ons reeds behaald. Ons lid dhr. J. de la Vienne kweekte in 1979 in een grote volière bezet met verschillende andere soorten grotere vogels, een 2 tal Zwartkoptima-

lies. Een uitgebreid verslag hierover vindt U in jaargang 1979 nr. 9 van "Onze Vogels".

Een naaste verwant van de Zwartkoptimalie nl. de Witoor- of Oogstreeptimalie (*Heterophasia auricularis*) afkomstig van het eiland Taiwan (het vroegere Formosa) is de laatste tijd redelijk veel ingevoerd. Toen ik deze vogel voor het eerst zag bij een handelaar, die zelf de naam niet wist, zag ik onmiddellijk dat het een Timaliesoort was, alleen welke? Dat was even moeilijk, omdat deze soort alleen op Taiwan voorkomt en daar over hier weinig of niets aan literatuur is

Over het geheel genomen is deze vogel vrij donker van kleur, zwart tot grijs, de onderzijde en stuit is echter roestkleurig. Opvallend is de brede witte oogstreep die loopt van de snavel over het oog tot in de nek.

Voor het overige wat verzorging en onderkomen betreft is deze geheel gelijk aan de Zwartkoptimalie. Het zijn sterke vogels die ook in de bergen voorkomen tot zelfs op 2500 m hoogte. Ook hier is geen verschil tussen man en pop.

Er zijn nog vele andere soorten timalies, familieleden van de Zwartkop- en Zilveroortimalie, die echter hier nooit worden ingevoerd. Ik noem o.a. de Grijs timalie, de Langstaart timalie, de Pracht timalie, enz. allemaal vogels afkomstig uit het zelfde vogelrijke Z.O. Azië.

We zullen het moeten doen met het hierboven beschreven soorten, allemaal pracht vogels voor de echte liefhebber. Ik wens U er allen heel veel succes mee.

Signalement

De verspreiding van dit signalement zat al geruime tijd in de planning, de publicatie is enigszins versneld door de publicaties in "Onze Vogels" van de heren Vos (4/85), v. Barreveld (7/85) en Lok (10/85). Genoemde artikelen hebben als onderwerp de mozaïeken, zonder in te gaan op de inhoud van de artikelen kan worden vastgesteld dat over mozaïeken in het algemeen nogal verschillend gedacht wordt. Daarnaast zijn een aantal vragen opgeworpen, beantwoording van die vragen vraagt een signalement als dit. Gepoogd zal worden om wezen en verschijningsvorm van de mozaïek in te lijsten in de genetische vating van heden, rekening houdend met alle mogelijke invalshoeken.

Algemeen

Eens, lang geleden, was er een tijd dat alle kanaries op elkaar leken, verschillen in kleur waren niet of nauwelijks aan de orde. Daarmee was de kanarie niet uitzonderlijk als soort vogel, ook groenlingen-putters-spreeuwen zijn als gelijkvormig in te schalen. Zó gelijkvormig dat alleen een ingewijde bij machte blijkt om te zien in een oogopslag of de vogel van het mannelijke danwel van het vrouwelijke geslacht is. Inmiddels is de kanarie een echte cultuurvogel geworden, toch is het waarneembare geslachtsonderscheid niet of nauwelijks duidelijker geworden. Geheel anders is dat bij mussen, bij fazanten, bij zebra-vinken en bij kapoetsensijsjes, daar kan onmiddellijk vastgesteld worden aan het uiterlijk van een volwassen vogel of het een man of een pop is. Wanneer binnen één soort de mannen zich onderscheiden van de vrouwelijke specimen is dat het gevolg van dimorfie, om precies te zijn, van seksuele dimorfie. Seksuele dimorfie kan zeer uitbundig zijn met extreme verschillen tussen de sexen, zoals bij haan en hen (kip), bij fazanten, bij goudvinken, meer ingetogen is het verschil tussen musman en muspop, tussen zwartmaskerman en zwartmaskerpap (zebravink) etc.

Dimorfie

In alle hiervoor genoemde gevallen waarin de mannelijke specimen zich onderscheiden van de vrouwelijke specimen wordt het begrip dimorfie vertaald in de term "secundair geslachtskenmerk". De wangvlek van de zebravinkman, de staart van de haan en de fazan-

tehaan, de zwarte borst van de musman, de borstkleur van de goudvink, allemaal het gevolg van dimorfie en allemaal vallend onder de noemer secundair geslachtskenmerk. Alhoewel secundaire geslachtskenmerken veelvuldig voorkomen, geen rariteit is, heeft dat toch niet kunnen verhinderen dat zulke kenmerken als "geslachtsgebonden" ingeschat werden en worden. Dat is niet juist, er bestaat een duidelijk verschil tussen "geslachtsgebonden" en "geslachtskenmerkend", dat verschil dient derhalve aangescherpt te worden.

Tekst: Jan Kuiper

Foto's: NBvV en AVON/TILFORD

Het verschil

Factoren zijn geslachtsgebonden als ze gekoppeld zijn aan een X-chromosoom, of gestueerd zijn op een X-chromosoom. Mannelijke vogels bezitten twee X-chromosomen, vrouwelijke vogels bezitten slechts één X-chromosoom en een Y-chromosoom. Waaruit volgt dat het X-chromosoom dat de pop bezit afkomstig is van haar vader (!). Wanneer nu de wangvlek van de zebravink of derzelver flanktekening geslachtsgebonden zou vererven, dan zouden de poppen die kenmerken moeten laten zien, zij krijgen immers de geslachtsgebonden factoren van de vader middels of gekoppeld aan het X-chromosoom. Omdat zulks niet het geval is mag niet van geslachtsgebonden gesproken worden. In veruit de meeste gevallen zijn de moge-

lijkheden voor het ontstaan van secundaire geslachtskenmerken verankerd in het totale chromosomenbezit van de vogel, of deze kenmerken wel of niet tot uitdrukking zullen komen in het uiterlijk van de vogel is afhankelijk van de aanwezige hormonen. De aanwezigheid van specifiek mannelijke hormonen doet samen met de erfelijke aanleg secundaire geslachtskenmerken verschijnen, die treden niet op bij de vrouwelijke specimen die immers specifieke vrouwelijke hormonen bezitten. In aanmerking nemend dat de aanmaak en distributie van hormonen ook tot het pakket "erfelijk" behoren is het onvermijdelijk om het optreden van secundaire geslachtskenmerken toe te rekenen aan het totale chromosoombezit, in casu de geslachtschromosomen plus de onafhankelijke chromosomen.

De Kapoetsensijs (Spinus cucullatus)

Het verschil in verschijningsvorm tussen mannen en poppen bij deze sijsjes is overduidelijk, dat het rood in de hedendaagse kleurkanarie van deze sijs afkomstig is mag bekend geacht worden. Dat naast het rood ook een brok dimorfie ingebracht werd in de kanarie is helaas velen ontgaan. Dat wat bij kleurkanaries aangeduid wordt als "mozaïekfactor" is in feite het gecultiveerde secundaire geslachtskenmerk van de sp. cucull., dus dimorfie. Dat er roodfactorige vogels zijn met en zonder mozaïekfactor heeft een natuurlijke oorzaak, de fokmethode. Door het samenstellen van fokparen kan enerzijds een secundair geslachtskenmerk aangedikt worden en

VOGEL '86

meer dan 8000 vogels in honderden soorten,
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 9 t/m 12 januari 1986
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een echte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Met Kleurkanaries in
honderden
kleurslagen.

mozaïekoranjerood-bruin I

mozaïek-geel I

mozaïekoranjeroodgaaft II

kapoetsensijs

anderzijds afgezwakt worden. Het is zelfs mogelijk het wel aanwezige kenmerk onzichtbaar te maken door het gebruik van kleurbeletters als de dominant en de recessief-wit-factoren.

De Mozaïekfactor

De standaard zegt over mozaïeken onder meer:

“wat deze mozaïektekening betreft maken we onderscheid in type 1 en type 2.

De mozaïektekening moet duidelijk en scherp afgetekend zijn en bestaat uit

- koptekening (oogstreepjes of oogteugels en/of keelstippen bij type 1 en masker bij type 2)
- schoudertekening (schoudervlekken)
- borsttekening (borstvlek)
- stuittekening (stuitkussen)

Buiten de aangegeven gekleurde veervelden moeten de ongepigmenteerden helder wit zijn, de gepigmenteerde mozaïeken moeten buiten de gekleurde veervelden nagenoeg aan dezelfde eisen voldoen als bij de zilvertinten zonder mozaïektekening.

De omschreven eisen moeten tot stand komen door de mozaïekfactor, dat is zo klaar als een klontje. Ergo, er wordt verlangd een kleurkanarie die zo duidelijk mogelijk secundaire geslachtskenmerken vertoont. Onder "het verschil" heb ik aangegeven dat secundaire geslachtskenmerken niet als geslachtsgebonden aangemerkt mogen worden, dat geldt dus ook voor de mozaïekfactor.

De Mozaïekfactor in de praktijk

Iedereen heeft wel eens van dubbelmozaïekfactorige mannen horen praten, in formulevorm krijgt zo'n man mm. Als en indien de mozaïekfactor inderdaad geslachtsgebonden mag heten zou iedere dochter die uit zo'n voor de mozaïekfactor fokzuivere man ontstaat een mozaïek moeten zijn, ongeacht het jasje dat de moeder draagt. MIS! De paring van een dubbelmozaïekfactorige man aan een mozaïekvrije pop levert jongen op in de mannelijke en in de vrouwelijke lijn die als "mozaïekfactorig" ingeschat moeten worden. Slechts bij wijze van uitzondering worden uit zo'n paring redelijke of goede mozaïeken verkregen, en dan ook nog in zonen en dochters. Bij een echt geslachtsgebonden vererving is dat uitgesloten en dus...! De paring van een mozaïekvrije man aan een prima mozaïekpop leverde tot verbazing van iedereen en het meest van de eigenaar een uitstekende type 2 op, een zoon dus. Als U nu weet dat de eigenaar Brokmeyer heette...

osel

De

Andere inschaling

Om alle tot dusver in dit signalement aangedragen redenen zou het aanbeveling verdienen om de omschrijving van de mozaïekfactor als geslachtsgebonden los te laten; naast het feit dat secundaire kenmerken die titel niet mogen dragen mag niet vergeten worden dat de mozaïekfactor een dominante werkingsfeer demonstreert. Paar (per ongeluk) een mozaïek in een mozaïekvrije stam vogels, de gevolgen zijn desastreus. Kan dat niet per ongeluk? Al te vaak wenst men te vergeten dat een gewone recessiefwitte dubbelmozaïekfactor kan zijn, volkomen onzichtbaar. Dat kan zelfs bij een dominantwitte volledig onzichtbaar aanwezig zijn en dus kan dat ook u gebeuren, het infokken van de mozaïekfactor zonder dat U dat weet. Recht doende aan de realiteit van de mozaïekfactor zou het beter zijn om de nomenclatuur aan te passen als volgt: m^+ wordt M^+ , m wordt M .

Inplaats van de geslachtsgebonden m^+ of m de onafhankelijke en dominante M^+ en M ; het toepassen van deze gewijzigde nomenclatuur maakt het mogelijk om van dubbelmozaïekfactorige mannen EN poppen te spreken, dat het kan blijkt uit het volgende:

$$\frac{M^+}{M^+} \times \frac{M^+}{M^+} \text{ levert op } 100\% \frac{M^+}{M^+}$$

$$\frac{M^+}{M^+} \times \frac{M}{M} \text{ levert op } 25\% \frac{M^+}{M^+} \text{ en } 50\% \frac{M}{M}$$

$$\text{en } 25\% \frac{M}{M}$$

$$\frac{M^+}{M^+} \times \frac{M}{M} \text{ levert op } 50\% \frac{M^+}{M^+} \text{ en } 50\% \frac{M}{M}$$

Deze inschaling geeft weer wat er in de broedhokken bij de liefhebbers gebeurt, dat kan van het geslachtsgebonden verervingspatroon niet gezegd worden, in de praktijk klopt het niet.

De uitmonstering

De mozaïekfactor wordt helaas niet als een gedeeltelijke carotenoïdebeletter gezien, toch is dat de juiste benadering. Door de werking van de mozaïekfactor blijven grote veervelden kleurloos (= wit of zilver), dat kan en mag niet toegeschreven worden aan het ontbreken van de intensiefactor. In feite staat het nog te bezien hoelang de intensiefactor nog kan aangeduid worden als een mozaïekbeletter, vooral de laatste jaren verschijnen hoe langer hoe meer kortbevederde mozaïeken op tentoonstellingen. Het

geen niet zo verwonderlijk is, steeds meer mensen houden zich intensief met de mozaïek bezig, daarbij wordt vanzelfsprekend ook de bevederingslengte kritisch in de gaten gehouden in verband met de lumpsgevoeligheid.

Type 1/Type 2

Terecht gaat de standaard en het vraagprogramma niet in op pop (1) en man (2), met vraag types. Dat laat onverlet dat in meer dan 90% van de gevallen een type 1 een pop is en een type 2 een man. In de ongepigmenteerde serie is dit gegeven tamelijk onbelangrijk, dat wordt anders in de pigmentgroepen. Er bestaat een wereld van verschil tussen een zilverisabelman en een zilverisabelpop, datzelfde kan gezegd worden van de zilverbruine mannen en poppen. Ook al zegt de standaard dat de mozaïektekening op het eerste plan staat, gepigmenteerde mozaïeken moeten nagenoeg aan dezelfde eisen voor pigment voldoen als bij de zilvertinten zonder mozaïek. Zou dan een mozaïekoranjeroodisabel type 2 er net zo uit kunnen zien als een mozaïekoranjeroodisabel type 1? Ik denk van niet. Het verschil in type zou best doorgevoerd kunnen worden naar verschil in pigmentuiting.

Vraagprogramma

Het moge U ontgaan zijn, de mozaïekfactor is een additieve factor, in te lokken in alles, in alle kleurslagen, zelfs in witten en zilver. Dat het daar niet zichtbaar is kan niet verhinderen dat het genetisch wel degelijk mogelijk is. In feite verdubbelt de mozaïekfactor de mogelijkheden, vogels met en vogels zonder mozaïekfactor. Dat witfactorige mozaïeken niet gevraagd worden is zo roebel dat daar geen woorden aan gewijd behoeven te worden, blijven over rood en geelfactorige mozaïeken. De fraaiste mozaïeken zijn ogetwijfeld de diep gekleurde en dus contrastrijke exemplaren, wit en diep oranje-rood en wit met diep goudgeel levert schitterende plaatjes op. Het nadeel van zulke contrastrijke vogels is dat ieder soortje kleur in het wit of in het zilver onmiddellijk gesignaleerd wordt en natuurlijk ook bestraft, dat nadeel kan ondervangen worden door de gekleurde veervelden af te zwakken qua kleur, de ivoorfactor is daarvoor prima geschikt. Het afzwakken van de kleur houdt echter automatisch contrastverlies in, ook kleurvorming in de witte/zilveren veervelden is minder hinderlijk zichtbaar. Zeker in de gepigmenteerde mozaïeken met ivoor bestaat het gevaar dat tekeningsfouten als het ware verdoezeld worden, fouten die bij dezelfde vogels zonder ivoor on-

middelrijk gesignaleerd worden. In ogenschouw dient te worden genomen dat het vraagprogramma NBvV slechts één hoofdgroep mozaïeken erkent, de COM geeft 28(!) hoofdgroepen mozaïek, enkelingen en stammen, waaruit volgt dat theoretisch 56 wereldkampioenen mozaïek op één enkele TT kunnen voorkomen. Dat kan overigens alleen als alle variëteiten ingezonden zijn én aan de punten gekomen zijn.

Wel/niet ivormozaïek

Het kleurafzwakkende en derhalve contrastverminderende karakter van de ivoor in het mozaïek levert bij ongepigmenteerden en bij lutino/rubino niet zo veel problemen op, bij de gepigmenteerden is dat zeer wel mogelijk. Ik herinner me een mozaïekoranjeroodbruinivoor type 1 die op de TT van de Mozaïekclub (West) 91 pnt behaalde, ik herinner me ook dat de betrokken vogel hoegensamd geen tekening liet zien, wanneer echter de vogel in de hand werd genomen en gladgestreken liet de vogel een perfecte tekening zien. Niemand onder de inzenders tekende bezwaar aan tegen het toegekende kampioenschap, toch is het m.i. ongewenst dat voor een optimale beoordeling van de mozaïekenmerken een vogel uit de kooi gehaald zou moeten worden. Het staat nog te bezien of het verbieden van ivoor in mozaïek de aangewezen weg is om de "verdoezeling" tegen te gaan, als namelijk de mozaïekivoor iets nauwlettender bekeken wordt dan de niet-ivoor valt ook de matig getekende ivormozaïek door de mand. Dan is er eigenlijk geen reden te bedenken om alleen bij de roodfactorige mozaïeken ivoren te vragen (NBvV), de verdediging van de ivoor in het mozaïek gaat ook op voor de geelfactorigen.

Resumé

- de oorspronkelijk vrijwel monomorphe kanarie is door de inkruising van de sp.cucull. ten dele dimorph geworden;
- de dimorfistische eigenschap van kleurkanaries heet mozaïekfactor;
- de mozaïekfactor vererft niet geslachtsgebonden;
- gepigmenteerde types 1 en 2 kunnen qua pigmentuiting niet geheel gelijkgeschakeld worden;
- het toestaan van kleurafzwakkende factoren dient gecompenseerd te worden door nauwlettender beschouwing;
- het fokken van mozaïeken is een boeiende én ondankbare hobby!

Kalk-fosfor-stofwisseling bij zaadetende vogels.

door: ing. J. v. Himbergen jr.

Het zien opgroeien van jonge vogels in het nest tot volwassen vogels wordt als een van de mooiste ervaringen van onze vogelhobby beschouwd. En terecht, want wat eens zo'n piepklein jong was, zien we binnen enkele maanden uitgroeien tot een volwaardige en gezonde vogel.

Maar voordat het zover is, moet tijdens de verzorging ook voldoende aandacht aan de voeding in deze levensperiode van de vogel zijn besteed. Voor groei zijn niet alleen voedingseiwit, B-vitaminen e.a. nodig om organen, weefsels, huid, veren etc. te vormen, maar ook kalk, fosfor en vitamine D₃ voor de ontwikkeling van een goed beenderstelsel waaromheen de spieren, organen en andere lichaamsdelen gestalte krijgen. Reeds in de zeventiger jaren heeft mijn vader in diverse publikaties gewezen op het belang van de drie genoemde voedingsstoffen. Om de gedachten weer wat op te frissen, zullen we nu de hoofdpunten van zijn onderzoeken samenvatten om vervolgens de aandacht te vestigen op de wijze van verstrekking van deze voedingsstoffen.

We zullen immers gaan zien, dat niet alleen een tekort aan bepaalde voedings-elementen, maar ook overdoseringen nadelige gevolgen hebben. Een juiste dosering van kalk (= calcium), fosfor en vitamine D₃ tijdens de verschillende levensperiodes van de vogel (kweek, rui en rust) is daarom van belang.

Kalk, fosfor en vitamine D₃ zijn onmisbare stoffen tijdens het kweekseizoen. Samen met het massa-element magnesium, de sporenelementen mangaan en koper zijn kalk, fosfor en vitamine D₃ verantwoordelijk voor de opbouw van het beenderstelsel. Is een van deze noodza-

kelijke voedingsstoffen onvoldoende aanwezig in het vogellichaam, dan vindt er een dienovereenkomstig onevenredige skeletvorming plaats. Het gevolg hiervan is, dat vogels die zulk een voedingstekort in hun groeiperiode hebben gehad, minder fors zullen zijn dan vogels, die alle voedingsstoffen in voldoende mate en in de juiste verhouding hebben opgenomen.

Zoals U wellicht weet, voorzien zaadmengsels nooit in de dagelijkse behoefte van calcium. Afhankelijk van de samenstelling zullen zaadmengsels voor kanaries en wildzang 0,20 - 0,30% calcium en 0,55 - 0,65% fosfor bevatten. Tropen- en parkietenmengsels bevatten doorgaans minder calcium (0,1%) en fosfor (0,4%).

Op grond van deze wetenschap zijn in het begin van de zeventiger jaren een tweetal voedingsproeven gedaan, waarbij de opname van calcium centraal stond.

In beide proefperiodes hadden de vogels (kanaries) de rui voltooid en werden ze verdeeld in twee groepen. De eerste groep kreeg naast het basisrantsoen van gemengde zaden 2 maal per week eivoer zonder toevoegingen, d.w.z. geen vitaminen, massa- en sporenelementen. Tevens hadden de kanaries de vrije beschikking over grit (= fijn gebroken, gebrande zeeschelp).

De tweede groep kreeg naast het basis-

rantsoen van gemengde zaden 2 maal per week eivoer waarop een premix (= vitaminen en sporenelementen) en een bepaalde hoeveelheid calcium zijn gemengd. Ook hadden zij steeds grit vrij ter beschikking. De resultaten aan het einde van beide proefperiodes zijn in tabel 1 vermeld.

Met deze proeven geeft de vogel toch wel duidelijk te kennen, dat er een extra behoefte bestaat aan calcium in het dagrantsoen. Ook zien we, dat vogels die via het eivoer reeds een bepaalde hoeveelheid calcium opnemen (groep 2) daarnaast minder grit gebruiken.

Vervolgens werd een derde voedingsproef opgezet, waarbij een relatie is gelegd tussen de opname van calcium en het al of niet opnemen van de overige noodzakelijke voedingsstoffen (magnesium, mangaan, koper, fosfor en vitamine D₃) enerzijds en het lichaamsgewicht van de vogel anderzijds. De resultaten van deze voederproef zijn weergegeven in tabel 2.

Uit de gegevens van tabel 2 kunnen we veel leren door de resultaten te vergelijken. Duidelijk is, dat **VOGELS DE OPNAME VAN HET MASSA-ELEMENT CALCIUM ZELF REGELEN ALS HEN DAARTOE DE KANS WORDT GEBOODEN**. Hadden we deze bevinding reeds gekonstateerd bij eerder genomen voedingsproeven, nu weten we deze stelling met zekerheid bevestigd. Vergelijk

Tabel 1: Gemiddelde gritopname per vogel tijdens proefperiode

groep	voeding	periode 1	periode 2
1	zaden grit eivoer zonder toevoegingen	12,1 gram	15,9 gram
2	zaden grit eivoer + premix* + calcium	3,3 gram	5,7 gram

* Premix bevat alle massa- en sporenelementen en vitaminen voor vogels.

Tabel 2. Verband tussen opname van calcium en overige noodzakelijke voedingsstoffen voor skeletvorming enerzijds en het gemiddeld lichaamsgewicht van de vogel anderzijds.

groep	voeding	gemiddelde gritopname per vogel	gemiddeld lichaamsgewicht per vogel
A	zaden grit	9,6 gram	19,83 gram
B	zaden grit eivoer zonder toevoegingen	14,0 gram	20,30 gram
C	zaden grit eivoer + premix*	9,6 gram	23,33 gram
D	zaden grit eivoer + premix* + calcium	3,6 gram	23,43 gram

Premix bevat alle massa- en sporenelementen en vitamines voor vogels

de gemiddelde gritopname per vogel van groep B en D (tabel 2) met die van groep 1 resp. groep 2 (tabel 1)

Het tekort aan calcium in de voeding zal door de vogel dus worden aangevuld door de opname van meer grit.

Het gemiddelde lichaamsgewicht van de proefvogels van groep A en B geeft duidelijk aan, dat er een minder goede skeletvorming heeft plaats gehad.

Deze vogels hadden naast calcium (uit de zaden en het grit), niet de beschikking over andere noodzakelijke voedingsstoffen (magnesium, mangaan, koper, fosfor en vitamine D₃) via de premix, die mede verantwoordelijk zijn voor een optimale ontwikkeling van het beenderstelsel.

Dus niet alleen een gebrek aan calcium in de voeding, maar ook tekorten aan andere voedingselementen kunnen een minder goede skeletvorming tot gevolg hebben.

Een evenwichtige en juiste dosering van deze voedingsstoffen is dus van

groot belang voor de groei van jonge vogels. Eventuele tekorten in de voeding tijdens deze periode kunnen later - wanneer de jonge vogels volgroeid zijn - niet meer worden hersteld.

Hebben we tot dusver gezien, dat tekorten van één of meerdere noodzakelijke voedingsstoffen een minder goede skeletvorming tot gevolg hebben, óók overdoseringen van deze voedingsstoffen zullen de vertering (opname) en daarmee de gezondheid van de vogel nadelig beïnvloeden. Immers velen onder U zijn reeds op de hoogte van het belang van calcium in de vogelvoeding, mede omdat in de zeventiger jaren hieraan extra aandacht is gegeven. Wat velen echter niet beseffen, is dat door het onoordeelkundig gebruik van kalkhoudende producten nu juist vaak calcium wordt overdoseerd met alle nadelige gevolgen van dien.

Als voorbeeld nemen we een willekeurig product, dat zowel vitamines als mi-

neralen bevat. Op de verpakking staat keurig de dosering in grammen vermeld. Volgens de bijbehorende folder kan de vogelliefhebber deze dosering afmeten met een bepaald aantal theelepeltjes of eetlepels. Immers nauwkeurige afweegapparatuur heeft de liefhebber niet. Maar hoe nauwkeurig is deze "lepelmethode" nu echter? Heeft U zich dat wel eens afgevraagd? Nee? Daarom hebben wij deze "lepelmethode" voor U gecontroleerd. De resultaten zijn vermeld in tabel 3. We hebben daarbij een onderscheid gemaakt in een afgestreken theelepeltje of eetlepel en een volle theelepeltje of eetlepel. Immers deze laatste methode wordt in de praktijk het meest toegepast en de folder gaf hieromtrent geen uitsluitel.

Tabel 3. Dosering volgens richtlijnen met een theelepeltje of eetlepel (afgestreken en vol) uitgedrukt in een onderdosering (-) of overdosering (+) in een percentage ten opzichte van de norm.

	afgestreken	vol
theelepeltje	- 25%	+ 100%
eetlepel	- 14%	+ 70%

De resultaten laten duidelijk zien, dat het uiterst moeilijk zo niet onuitvoerbaar is om volgens de gebruiksaanwijzing met een bepaald aantal thee- of eetlepels de juiste hoeveelheid te doseren. Kortom overdoseringen zijn niet uitgesloten en de gevolgen hiervan zullen nog uitvoerig aan de orde komen.

Laten we daarom nu de wisselwerking van calcium met de overig genoemde voedingsstoffen eens nader bespreken, ten einde tot een verantwoorde calcium-voorziening van onze zaadelende vogels te komen.

VOGEL '86

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 9 t/m 12 januari 1986
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een echte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Geopend:

Donderdag 9/1 van 11-19 uur

Vrijdag 10/1 van 10-18 uur

Zaterdag 11/1 van 10-18 uur

Zondag 12/1 van 10-17 uur

Let op de openingstijden.

De Japanse Meeuw

door Jos van Valkenburg

Keuring en standaardisen

Meestal op de dag na het inbrengen van de vogels, worden deze door keurmeesters beoordeeld aan de hand van de standaardisen. Om ± 9.00 uur zijn alle keurmeesters in de keur- of tentoonstellingszaal aanwezig, lopen dan rustig langs de stellingen om een eerste indruk te verkrijgen van de ingebrachte vogels. Na een kopje koffie trekken de keurmeesters hun uniform (grijsblauwe stofjas) aan en nemen plaats achter de keurtafels. Ze laten door de aandragers een aantal kooien met daarin de vogels per soort en/of per kleurslag afzonderlijk op tafel zetten.

Van elke vogel wordt een keurbriefje geschreven waarop een puntenwaardering wordt gegeven en een aantal bemerkingen.

Voor japanse meeuwen wordt gebruik gemaakt van een rose keurbriefje. Op de linkerkant wordt de puntenwaardering gegeven per onderdeel en op de rechterkant staat een japanse meeuw afgebeeld waarbij de bemerkingen worden gegeven, verwijzend naar de afbeelding.

De puntenwaardering gaat als volgt.

Ten éérste wordt de keurschaal bepaald. Er zijn vier keurschalen.

In schaal 1 worden gekeurd de kleurslagen:

Zwartbruin, Mokka-bruin, Roodbruin, Grijs en Mokka-bruinpastel.

Het zwaartepunt in schaal 1 is de kleurregelmatigheid en kleurdiepte, hiervoor zijn de meeste punten beschikbaar.

In schaal 2 worden alle getekenden gekeurd.

Hierbij ligt het zwaartepunt op tekening.

In schaal 3 worden gekeurd:

Witten, Cremevleugels en de nog niet

erkende kleurslagen alsmede de eventuele nieuwe mutaties.

Hierbij zijn de punten voor kleur en tekening samengevoegd, zodat het zwaartepunt komt te liggen op de kleur en de eventuele aanwezige tekening.

In schaal 4 worden alle gekuifde japanse meeuwen gekeurd.

Het zwaartepunt ligt hierbij in de rubriek kuif, kop en snavel.

Na het bepalen van de keurschaal worden de punten per rubriek toegekend. Het keurbriefje voor japanse meeuwen telt vijf rubrieken.

In deze rubrieken wordt beoordeeld:

1e: Formaat, model, houding en conditie

2e: Kop, snavel en eventueel de kuif

3e: Poten

4e: Kleurregelmatigheid en kleurdiepte

5e: Kop, vleugel en lichaamstekening.

De beoordeling is gebaseerd op keurmeestersafspraken en gebeurt aan de hand van de standaard 'Bronzemannen en Japanse Meeuwen' welke te koop is bij het bondsbureau van de NBVV. Hierin zijn opgenomen de richtlijnen en standaardomschrijvingen per kleurslag (het ideaalbeeld).

Voldoet een vogel niet aan deze ideaalomschrijving dan kan deze bestraft worden op het onderdeel waaraan hij niet voldoet. Het kan ook zijn dat de vogel uitzonderlijk goede elementen bezit. Dan wordt deze op dat onderdeel opgewaardeerd. Uiteindelijk, als alle vogels beoordeeld zijn, worden de prijswinnaars aangewezen. Dit zijn uiteraard de hoogst gewaardeerde vogels.

Na veel spannende dagen wordt de tentoonstelling geopend en ontvangt u de keurbriefjes. Deze keurbriefjes bevatten voor u waardevolle informatie. Hieruit blijkt van welke kwaliteit uw vogels zijn, echter bekijk niet alleen de puntenwaardering. De bemerkingen zijn vaak

van veel grotere waarde. Hieruit kunt u leren hoe u verder moet. Staat er op zo'n keurbriefje van een zwartbruine bijvoorbeeld: "Prima formaat" en "Visgraattekening moet scherper" dan weet u dat het een goede kweekvogel is. De opmerking "Prima formaat" geeft aan dat u met de betreffende vogel verder moet. De opmerking "Visgraattekening moet scherper" geeft aan dat u de betreffende vogel moet paren met een vogel welke een goede visgraattekening bezit. Tevens dient u de andere elementen ook in de gaten te houden. Een vogel met een waardering van 86 punten kan voor u toch een waardevolle kweekvogel zijn indien deze positieve eigenschappen bezit welke een andere vogel te kort komt.

Huisvesting na de tentoonstelling en het in broedconditie brengen.

Als de tentoonstelling afgelopen is worden de vogels teruggegeven aan de eigenaars. Indien u van plan bent na deze tentoonstelling nog aan een andere tentoonstelling deel te nemen, is het raadzaam de vogels voorzichtig uit te vangen en deze weer apart in de vogeldoosjes mee naar huis te nemen. Dit om onnodige beschadigingen te voorkomen.

Vogels welke niet meer naar een andere tentoonstelling gaan kunt u gezamenlijk in een verzendkistje meenemen.

Het is niet raadzaam de vogels in de tentoonstellingskooien te vervoeren. Hierin beschadigen ze vaak onnodig.

Thuisgekomen plaatsen we de vogels in broedkooien of tentoonstellingskooien. Het beste is dat we de vogels een week observeren alvorens we ze bij andere vogels plaatsen.

Als er vogels bij zijn welke nog naar een andere tentoonstelling gaan, is het aan te bevelen de verlichting aan te passen op de openingstijden van de tentoonstelling. Doen we dit niet dan lopen we de kans dat ze in de rui vallen en op die manier niet in conditie zijn voor de komende tentoonstelling.

Het in broedconditie komen van de vogels is afhankelijk van het aantal ichturen per etmaal. In de rustperiode wordt het aantal ichturen geleidelijk teruggebracht tot ± 12 uur per dag. Voor het broedseizoen wordt het aantal ichturen geleidelijk opgevoerd naar ± 18 uur per dag. Hierbij is een goede schakelklok onmisbaar. Het terugbrengen en opvoeren dient met ongeveer één kwartier per twee dagen te geschieden.

Om de vogels te stimuleren kunt u wat nestmateriaal in de vluchten deponeren. U ziet dan wanneer de vogels hiermee gaan slepen. Op dat moment plaatsen we ze in de broedkooien.

osel

Risico's beperken bij kanariekweek

In het voorgaande deel hebben wij kunnen lezen, waarop we moeten letten in de periode dat kanaries in de rui zijn, over de broodnodige rustperiode, over preventieve maatregelen met betrekking tot nestkastjes alsmede nestmateriaal.

Vervolgens bekijken we nu de kweekparen en het legsel.

Het is verstandig om ook gedurende de rustperiode, Uw kweekvogels te blijven observeren. Kweekparen stellen we uitsluitend samen uit gezonde vogels, vogels waarop gedurende een langere tijd niets was aan te merken. Ze dienen geruisloos te ademen, goed van formaat te zijn, goed in het vlees te zitten, voldoende uithoudingsvermogen en een gezonde huidskleur te hebben.

Een kanarie, die constant half dichtgeknepen oogjes heeft of gedurende langere tijd wat los in de veren zit, heeft niet de vereiste conditie. Ook de vogel, die steeds een schokkende beweging maakt als deze op de zitstok heeft plaatsgenomen, is ongeschikt om als kweekvogel in de broedkooi te worden geplaatst.

Zijn we zover dat we overgaan tot het samenbrengen van de kweekparen en kweken we koppelgewijs, dan moeten we er even op toezien dat er geen ruzie ontstaat tussen de door ons uitverkoren partners. Komt het wel tot vechtpartijen in de broedkooi, dan betreffende vogels meteen even scheiden, een paar dagen later proberen we opnieuw en bekijken dan of inmiddels alles naar wens gaat.

Ruzie in de broedkooi kan meerdere oorzaken hebben, meestal is het overigens zo dat de onvrede ontstaat omdat de vogels nog niet geheel kweek- of broedrijp zijn.

Soms ook, schrik niet, komt het voor dat men niet een koppel maar b.v. twee popjes in de broedkooi heeft geplaatst, in de veronderstelling dat het een koppel is. De meer ervaren kwekers zal dit niet zo snel gebeuren maar bij beginners horen we nog al eens dat de pop wel acht of soms nog meer eitjes gelegd heeft en dat de man daarbij ook steeds op het nest zit. In zo'n geval is natuurlijk ongezien al duidelijk vast te stellen dat we niet met een koppel maar met twee popjes te maken hebben.

Alhoewel geroutineerde liefhebbers de popjes bij kleurkanaries er in vele ge-

vallen uitsluitend op de kleur al uithalen, is het zo dat volledig broedrijpe vogels overduidelijk tonen, of we met een man of een pop te maken hebben. Zijn daaromtrent twijfels, dan is het moment om die vogels in de broedkooi te plaatsen, beslist nog niet aangebroken. Het is dan ook verstandig om koppelvorming nog even uit te stellen.

Beginnende liefhebbers en ook de jeugd minstens een geheel seizoen goed begeleiden is ook hier van groot belang.

Bij overjarige kweekvogels knippen we, indien nodig, de te lange of te sterk gebogen nageltjes gedeeltelijk af, hierbij voorzichtig te werk gaan en een stukje van de bloedbaan afblijven.

Door het nageltje even tegen het licht te houden zien we duidelijk, waar we niet mogen knippen.

Met korte nagels voorkomen we, dat de man tijdens de paring, scherpe nagels in het vlees van de pop zou drukken, in zo'n geval zou de geschrokken pop vrijwel zeker verdere paring verhinderen waardoor uiteraard bevruchting zou uitblijven.

Ook kunnen te lange nagels verstrikken met nestmateriaal tot gevolg hebben en zoals aangegeven, kan wat preventie veel narigheid voorkomen.

Het legsel.

Als U Uw kanaries het gehele jaar door een volledige en juiste voeding verstrekt en U bovendien niet met te jonge maar uitsluitend met volledig uitgegroeide vogels kweekt, zal er in de

meeste gevallen probleemloos een volledig legsel gevormd worden.

Bij een volledig juiste voeding behoort uiteraard een goed zaadmenu, wat ei- of krachtvoer maar ook kleine hoeveelheden groenvoer, een stukje fruit, ook maagkiesel, sepia en vogelgrit mogen nooit ontbreken. Scherpe kiesel is nodig om een goede voedselvertering mogelijk te maken, sepia voor de voorziening van de nodige mineralen en sporenelementen en grit is o.a. van belang om de vogel de mogelijkheid te geven, voldoende kalk te produceren.

Het is niet juist te veronderstellen, dat vogelgrit en scherpe kiesel uitsluitend nodig zijn in de broedperiode. Helaas horen we die bewering nog maar al te vaak. Het gehele jaar door dient de vogel dit onafgebroken en volop ter beschikking te hebben.

Vogels, die een prima verzorging genieten, zullen in optimale conditie verkeren en zullen zelden met legnood te kampen krijgen. Het is nooit weg als je weet, hoe je in geval van legnood snel moet handelen om de pop te kunnen redden, het is m.i. wel veel belangrijker te weten, hoe je het risico van legnood tot een minimum kunt beperken of zelfs vrijwel zeker kunt voorkomen.

Recent hoorde ik tijdens een lezing met betrekking tot de kanariekeek een bekend spreker zeggen, dat het jaarlijks meestal bij dezelfde kwekers slecht gaat, daartegenover stelde hij dat de kweek bij een andere groep liefhebbers altijd goed gaat.

Persoonlijk denk ik, dat dit vrijwel altijd is terug te brengen op een goede, of bij mislukking op een slechte conditie van de vogels.

Een goede conditie krijgen de vogels niet door ze uitsluitend drie weken vóór de kweek een betere verzorging te geven, wel kunnen we op topconditie rekenen als we die optimale verzorging 52 weken per jaar toepassen.

Popjes, die een minder goede conditie hebben, lopen wel een aanzienlijke kans, legnood te krijgen en jaarlijks gaan hieraan onnodig vogels dood. Leg-

nood is voor het overgrote deel een kwestie van onvoldoende verzorging over een langere periode, slechts bij uitzondering kan een ei van abnormale, grote afmeting voorkomen en oorzaak zijn van deze overlast. De pop kan zo'n ei, evenals een schaalloos ei, niet kwijt. Een te groot ei komt slechts sporadisch voor.

Een schaalloos ei is het gevolg van onvoldoende kalkafzetting met mogelijk weer als oorzaak, dat de benodigde opbouwstoffen tot kalkvorming niet beschikbaar waren.

Tijdens de vorming van het legsel, eigenlijk geldt ook dit het gehele jaar door, is een zoveel mogelijk constante temperatuur aan te bevelen. Te lage of te sterk wisselende temperatuur alsmede sterk wisselende relatieve luchtvochtigheid dus zoveel mogelijk voorkomen. Tijdens de winter en koudere perioden is een iets vetrijkere voeding met een paar keer per week een weinig levertraan, aan te bevelen. Dit alles heeft invloed op conditie en dus ook op een probleemloos legsel en als we het bovenstaande in acht nemen, zal legnood sporadisch optreden.

Om er nagenoeg zeker van te zijn, dat dertien dagen nadat de pop start met broeden, alle jonge kanaries tegelijk geboren worden, rapen veel kanariekwekers de eerste drie of vier eitjes van het legsel, leggen voor elk geraapt ei een kunstetje in het nest en ruilen deze weer aan de vooravond van de dag, dat het laatste ei van het legsel wordt verwacht. Dit is een goede gewoonte, mits je de hieraan verbonden risico's zoveel mogelijk uitsluit.

Jaarlijks glippen er heel wat eitjes tussen de vingers van de liefhebbers door, het gevolg is niet moeilijk te raden. Ook horen we nog al eens, dat eitjes stuk geknepen worden.

Als je je eigen vingers voor dit werkje niet zo goed blijkt te kunnen vertrouwen, gebruik dan een goed gevormd kunststof lepeltje voor het uitnemen van de eitjes.

De geraapte eitjes plaatsen in een bakje, gevuld met zuivere, droge bodembedekking. Hierin mogen zich vooral geen harde of scherpe deeltjes bevinden, zoals in zand nog wel eens het geval is. Sluit ook het gevaar van op die manier gekneusde eitjes uit door eenvoudig het zand eerst door een vliegengaas zeefje

te doen. De geraapte eitjes dagelijks voorzichtig even keren en ervoor zorgen, dat er geen verwisseling optreedt met eitjes van andere legfels. Hiertoe voorzien we elk legsel dat in de vergaarbak wordt geplaatst duidelijk van het kooinummers, zodat we straks weten waarheen de eitjes terug moeten.

Doen we dat niet goed, dan zullen er m.b.t. de afkomst van de eitjes en straks dus de afkomst van de jonge vogels, vergissingen optreden met als gevolg, dat we het volgende broedseizoen ongewenste verwantschappen koppelen. Dat zou gevaar kunnen opleveren voor een gezonde nateelt en dat risico willen we niet lopen.

De vergaarbak zetten we niet in de zon op een trillingvrije plaats, droog en bij een zoveel mogelijk constante temperatuur van niet minder dan 10°C. Eitjes, die we om welke redenen dan ook, iets langer willen bewaren, nemen evenals te koud bewaarde eitjes, in kiemkracht af. Natuurlijk komt het zelden voor dat je eitjes langer dan 3 à 4 dagen moet bewaren, heeft de pop een nog niet volledig legsel en overkomt haar dan een ongelukje, dan kan zo iets wel eens voorkomen.

Bevulde eitjes nooit met water reinigen, eitjes nooit met vuile, natte of vette vingers aanraken. Zit er onverhoopt toch vuil op een ei en is dat vuil van een zachte substantie, dan dit zonder water voorzichtig proberen weg te halen zonder de eischaal te beschadigen. Hard geworden vuiltjes niet proberen van de eischaal weg te halen, die eitjes gewoon mee terug in het nest leggen. **Nooit eitjes wassen.**

De broedperiode.

Als de eitjes terug geplaatst zijn in het nest, zoals gezegd bij voorkeur 's avonds voordat de eerstvolgende morgen daarna, het laatste ei aan het legsel wordt toegevoegd, zullen de jongen vrijwel zeker zonder groot tijdsverschil geboren worden. De teruggeplaatste eitjes hebben nog zo om en nabij 12 uur nodig om volledig op temperatuur te komen en zodra die tijd verstreken is zal het laatste ei van dat legsel, in het bezit van de lichaamstemperatuur van de moeder, worden toegevoegd met als resultaat, dat ze allen vrijwel tegelijk zullen uitkomen en tegelijk zullen opgroeien.

De broedende kanariepop liefst niet storen.

Indien de man geen last veroorzaakt, kunnen we deze bij de broedende pop laten zitten, nodig is die man daarbij overigens voorlopig niet meer.

Nestcontrole bij voorkeur uitvoeren als de pop uit zichzelf het nest verlaten heeft, zoniet dan brengt dit, zeker bij wat onrustige vogels, het gevaar met zich mee dat de gestoorde pop geschrokken het nest verlaat en daarmee één of meerdere eitjes uit het nest werpt. Deze komen dan op de kooibodem terecht en zijn dan vrijwel zeker verloren. De gewoonte, om uitsluitend het vrijwillig verlaten nest te controleren is ook van toepassing als er straks jonge vogels in dat nest liggen.

Als het nest vrij is kunnen wij, al naar gelang de hygrometer aangeeft, tijdens de broedperiode de eitjes eens of meerdere malen benevelen, hiervoor natuurlijk geen ijskoud water gebruiken.

Ook kunnen we de pop tijdens deze periode gerust badwater verstrekken, dat dan natuurlijk ook niet te koud mag zijn. Persoonlijk heb ik de overtuiging, dat ook al geeft de ergens in Uw vogelverblijf opgehangen hygrometer b.v. constant 60% relatieve luchtvochtigheid aan, het toch goed is de eitjes tijdens de totale broedperiode nog zo'n 3 à 4 keer een weinig te bevochtigen. De vochtigheid in het nest is immers heel anders, dan hetgeen U afleest van de weet ik waar opgehangen hygrometer.

Zonder vocht is geen leven mogelijk, ook de temperatuur in het oog houden en mede naar aanleiding daarvan, in meer of mindere mate de nevelspuit gebruiken.

Verstrekken we badwater, iets wat broedende vogels zeer welkom is, dan zal de pop zelf de eitjes van voldoende vocht voorzien door na het baden, nat op het nest plaats te nemen.

Bij de volgende gelegenheid bekijken we, wat we aan risico's kunnen beperken bij het schouwen van de eieren alsmede bij de pasgeboren jonge kanaries.

A. van Eck.

Nectarvogels - Nectariniidae

Inleiding

Toen de redactie van Onze Vogels mij vroeg een serie te schrijven over nectarvogels, heb ik gaarne hierin toegestemd.

De familie der nectarvogels bestaat uit 4 geslachten met vele ondergeslachten. Normaal wordt per vogel alleen het geslacht genoemd, maar om verwarring te voorkomen vermeld ik ook bij de **taxonomie** het ondergeslacht van de vogels. Het lijkt moeilijk maar het valt allemaal wel mee. De familie der nectarvogels bestaat uit 4 geslachten, waarvan de belangrijkste twee door ons vogelliefhebbers nogal eens gehouden worden, dit zijn o.a.: de **Nectarinia** en het geslacht **Anthreptes**. Daarnaast hebben we nog het geslacht **Aethopyga** en het geslacht **Arachnotera** - Spinnenjagers, deze laatsten worden onder de nectarvogels gerekend, maar het zijn meer insectenetters.

Taxonomie:

Orde: Passeriformes - Zangvogels
Suborde: Oscines - Zangvogels
Familie: Nectariniidae - Nectarvogels
Geslacht: Nectarinia
Anthreptes
Aethopyga
Arachnotera

Om verwarring te voorkomen, wil ik vermelden dat de nectarvogels onder de familie der Honingvogels vallen.

Vroeger werden alle honinggetende vogels "HONINGZUIGERS" genoemd, vaak gebeurt dit nog en hierdoor ontstaan veel verwarringen. Zo worden de Blauwe - en de Geelpootsuikervogels uit Z. Amerika honingzuigers genoemd, ook de nectarvogels noemt men zo en ga zo maar door.

Erg verwarrend, daarom is het verstandig de vogels bij de juiste familienaam te noemen. De latijnse naam van de hier beschreven vogels is **nectarinia**, hieruit maken we **nectarvogels**, duidelijker kan het niet volgens mij.

Zoals de naam al zegt eten de vogels hoofdzakelijk nectar uit diverse bloemen die vaak fel gekleurd zijn, vooral de Aloë-soorten, maar ook vele andere bloemen worden met een bezoek vereerd. Gelijk aan de bijen bestuiven de vogels hierbij de diverse bloemen met het vrijgekomen stuifmeel wat aan de tong, snavel of andere delen van de vogel wordt meegedragen. Hierdoor zijn nectarvogels graag geziene gasten op de fruitplantages en andere gecultiveerde aanplantingen.

Naast de nectar eten de vogels ook nog vele insecten.

Honingvogels bezitten een speciale aangepaste tong om de nectar op te zuigen. De punt van de tong heeft een aparte vorm gekregen, hij ziet er uit als een soort penseel, gerafeld en ontwikkeld tot een soort zuigbuis. Ook kolibries en lor's bezitten een dergelijke tong, geheel ontwikkeld voor het zuigen van nectar en het bestuiven van bloemen.

Tekst: G.M. Essenberg
Foto: C. Scholtz/v. 't Hart

Omschrijving van de nectarvogels

Het formaat van deze vogels is ongeveer, van snavel tot staartpunt, 9 - 24 cm. De snavel werd hierboven al iets beschreven, meestal is hij zwart van kleur, de snavelbasis is soms wat lichter, de snavel is spitsvormig, bij sommige vogels vrij lang, bij anderen weer wat korter. De tong is lang en dun, speciaal ontwikkeld voor het zuigen van nectar. In tegenstelling tot de kolibries, hebben nectarvogels goed ontwikkelde pootjes, het loopbeen is vrij lang bij kolibries heel kort. De vleugelvorm is zoals bij alle zangvogels goed ontwikkeld. De staart is afgestompt van vorm, sommige soorten hebben verlengde staartpennen. Alleen de mannetjes bezitten dergelijke verlengde pennen en dan ook alleen maar in de paringstijd. In tegenstelling tot de kolibries, kunnen nectarvogels maar enkele seconden in de lucht stil blijven staan, daarna moeten zij zich vastgrijpen met hun pootjes waaraan vrij lange nagels zitten.

Bevedering.

Bij volwassen mannelijke nectarvogels is het verenkleed vaak prachtig om te zien. Zij bezitten dan metaalachtige of

glanzende veren, naast deze glanzende veren bezitten vele fel gekleurde veervelden in rood of geel. Sommige soorten laten tijdens de balts aan de schouderveren prachtig geel of rood zien, in de rusthouding zijn deze veervelden nauwelijks zichtbaar. De vrouwtjes zijn meestal eenvoudig bruin of grijsachtig van kleur, ieder soort heeft wel zijn eigen tekening, maar de vrouwtjes zijn zeer moeilijk van elkaar te onderscheiden. Enkele vrouwtjes hebben wel wat glanzende veervelden, maar de meeste houden het eenvoudig.

Buiten de broedtijd verliezen vele mannetjes hun pronkveren, zij behouden wel wat glanzende veervelden, maar worden toch eenvoudiger van kleur. Oude mannetjes blijven vaak op kleur, maar verliezen toch hun verlengde staartpennen.

Jonge vogels lijken veel op de vrouwtjes, na een of twee jaar zijn zij pas op kleur.

Nestbouw - voortplanting - enz.

Nectarvogels blijven vaak maar een seizoen bij elkaar. Na de broedtijd leven zij dan in groepjes.

Tijdens de broedtijd kunnen echter diverse soorten erg agressief worden tegenover soortgenoten.

Voor de paring baltsen de mannetjes veel voor hun vrouwtjes, de prachtigste veren laten ze dan zien, sommigen pronken met hun verlengde staartveren. Meestal bouwen de vogels samen hun buidelvormige nest van diverse plantaardige stoffen, de nestingang is vaak opzij van het nest.

Er worden maar 2 ook wel eens slechts één ei gelegd, deze hebben een grijsachtige ondergrond en zijn voorzien van bruine en zwarte stippen en streep-

Olijfbuik nectarvogel

jes. Alleen de vrouwtjes broeden, maar beiden verzorgen de jongen. De jonge vogels worden hoofdzakelijk met insecten grootgebracht. Soms worden de verlaten nesten gebruikt door muisevogels of kleine koekoeksoorten.

Herkomst.

Nectarvogels komen alleen voor in de zgn. Oude Wereld, in de tropische gebieden van Afrika, Azië en Australië. Op

het vasteland maar ook op de omliggende eilanden treft men deze vogels aan. Amerika, ook wel genaamd Nieuwe Wereld, heeft als tegenpool de kolibries. Nectarvogels komen daar niet voor. Ook hier in Europa vindt men geen nectarvogels in de natuur, sommige vogelfokkers bezitten deze vogels en enkele soorten werden al met goede resultaten gefokt, ook hier in Nederland, zoals o.a. de Nectarinia asiatica en de N. (Chalcomitra) senegalensis.

Tot de volgende keer.

Albertus nectarvogel

Witvoorhoofdwever (Amblyospiza albifrons)

Opvallend bij deze 18 cm grote wevers is de zware snavel. Deze snavel is zwartbruin of donker kastanjebruin van kleur evenals de bevedering van de kop, nek en borst. Rug, vleugels en staart zijn diep zwartbruin of grauwgrijs tot zwart. De rest van de bevedering is wat meer roodbruin. De geelwitte veerrandjes aan flanken en onderstaartdekveren veroorzaken een wat golvende tekening. De veertjes op het voorhoofd zijn vuilwit en de vleugels laten witachtige spiegels zien. Ogen bruin, poten donker hoornkleurig. De popjes zijn aan de bovenzijde donkerbruin en aan de onderzijde wit met vrij lange donkerbruine strepen.

Van Sierra Leone tot Ethiopië en zuidwaarts tot Angola en Noord Botswana alsook in Mozambique, Rhodesië en Oost Transvaal tot Natal zijn het bewoners van met hoge grassen begroeide moerasgebieden. Tussen die hoge grassen bouwen de mannetjes van stengels kogelvormige nesten die van binnen door de popjes worden afgewerkt. De ingang tot het nest bevindt zich opzij en sommige ondersoorten, er zijn 10 rassen, bouwen daar een soort van luifelje boven.

De 2 tot 3 eieren zijn witachtig tot rood en zijn aan de stompe zijde voorzien van enkele bruine tot rode vlekjes. Ze broeden 14 dagen en als de jonge vogels ongeveer 3 weken oud zijn vliegen ze uit door een door de man in de bodem van het nest gemaakt gat.

De nesten van deze vogels bevinden zich altijd heel dicht bij elkaar, vandaar dan we ze koloniebroeders noemen. Allerlei zaden, vruchten, bessen en insecten vormen hun voedsel.

Foto Horst Bielfeld

KALENDER 1985

De Blauwnekgaaï

De vogel die op het laatste blad van de kalender prijkt, is de Blauwnekgaaï, ofschoon sommige auteurs hem betitelen met Zwartkopgaaï. Er zijn diverse ondersoorten, waarvan de Witnekgaaï er een is. Soms wordt deze beschouwd als een aparte soort. Vanwege de zachte kuif noemen de Engelsen de Blauwnek "Plu-chekuiif gaaï".

Deze gaaï, die een tikkeltje groter is dan onze Vlaamse gaaï, hoort thuis in Zuid-Amerika, ten zuiden van de Amazone-rivier. Men treft hem aan in Brazilië, Paraguay, Uruguay en delen van Bolivia. Gewoonlijk zwerven deze vogels in groepjes van zes tot twaalf exemplaren door de bossen, vooral geboomte langs rivieren. Het zijn voortreffelijke imitators, die allerlei geluiden van vogels en andere dieren na kunnen bootsen. Ontdekken zij het een of andere roofdier of zien zij een jager, dan beginnen zij te krijsen van jewelste en waarschuwen zo ander gedierte tijdig dat er onraad is.

Zoals u weet behoren de gaaïen tot de kraasachtigen en zijn dus echte alleseters. Alles wat eetbaar is wordt naar binnen geschrokt en daaronder vallen jonge vogels en eieren, kleine zoogdieren, amfibieën en reptielen.

De broedgewoonten komen overeen met onze gaaïen. Het nest wordt gebouwd in een boom op zeer verschillende hoogte. Er worden twee tot vier eieren gelegd, ofschoon sommige auteurs melding maken van zes- en zevenlegsels. Als u iets wilt weten over het hoduen van de blauwnekgaaïen in gevangenschap, dan adviseer ik het artikeltje te lezen in "Onze Vogels", 44e jaargang, no. 3, maart 1984. Het is geschreven door E.M. Wessels.

Meindert de Jong

Onze Zangkanaries

door A. Plum

Een oud gezegde gaf ons aan, begin goed en eindig goed en dit geldt vooral bij de kanarieteelt en evenzo andere vogelsporten die wij als hobby bedrijven. Het is daarom een allereerste vereiste, dat de liefhebber, voordat hij begint te kweken, de grootst mogelijke zorg aan de keuze van zijn kweekvogels moet besteden, want slechts van gezonde krachtige ouders kan men goede nakomelingen verwachten. Tal van teleurstellingen steken jaarlijks hun kop op in de kwekerijen. Vaak ligt de oorzaak bij de fokvogels en dit ondervinden zeer zeker veel jonge liefhebbers. Het is niet alleen noodzakelijk, dat de vogels welke men plaatst in de broedkooi gezond en flink zijn, maar ze moeten dit ook zijn geweest vanaf hun geboorte en zo mogelijk moeten ook hun ouders hieraan een steentje hebben bijgedragen. Vogels die moeilijk door de rui zijn gekomen en die veel in slechte conditie zijn geweest of door de ouders in hun jeugd slecht zijn gevoerd, kunnen zeer zeker wel weer op verhaal komen en later lijken sterke vogels te zijn, maar bij de voortplanting echter zal de ondergane tegenspoed zich meestal open gelden en aangeven tot ongenegenheid om te paren. Te vast broeden, zodat de eitjes niet op tijd gekeerd en gelucht worden zodat de jongen daarin vóór den dag van uitkomen reeds gestorven zijn of de pop heeft voortijdig het nest verlaten. Slecht voeren is ook een euvel wat veel voor komt tijdens de kweekperiode. Ook kan men te maken krijgen met het afsterven der jongen in de eitjes of met veel onbevuchte eitjes, waar ook nogal veel over geklaagd wordt. Dit vindt menigmaal zijn oorzaak in een innerlijke verzwakte constitutie, ontstaan door een onvoorspoedige jeugd. Vooral jonge liefhebbers maken door onkunde nogal eens de fout, dat zij bij het uitzoeken van hun fokmateriaal lang niet nauwkeurig genoeg te werk gaan. Ze willen vaak zo mogelijk veel jongen kweken om naar hun mening meer kans te hebben iets goeds te kunnen vinden voor de komende wedstrijden. Om dit doel te bereiken

worden veel paren ingezet om een massa vogels te kweken. Klopt het later niet dan pas klagen ze hun nood bij de oudere liefhebbers en kunnen ze maar niet begrijpen hoe het komt dat hen alles zo tegenloopt. De fokmannen waren toch goed gezond met een goed vlezig lichaam en geen ziekelijke verschijnselen. Het waren ijverige zangers en ook de wijfjes zagen er volgens de selectie en conditie prima uit, dus daar mankeerde niets aan. Ook aan de voeding kon het niet liggen, want dit werd geheel volgens de normen verstrekt en niets minder dan een ander die wel steeds succes had.

Stelt men nu de vraag aan een dergelijke liefhebber of zijn fokvogels soms ook afstammen van ouders, die niet als prima broedvogels hun naam droegen, dan krijgt men dikwijls als antwoord: Ja, maar als ik nu zo precies moet kijken dan kan ik weinig meer vinden, wat dan nog wel geschikt is.

Toch is dikwijls een kleine kwekerij van enige of zelfs van enkele paren, waar alles vlot van stapel loopt, veel prettiger dan een grote kwekerij, waar men trots de vele verwachtingen die men aanvankelijk had, numeriek en kwantitatief per slot van rekening nog slechtere resultaten bereikt. Men moet daarom nooit vergeten, dat een kleine kwekerij van streng uitgezocht materiaal de grondslag is voor een goed teelbare stam met waardevolle eigenschappen. Ook zij die het plan hebben om op uitgebreider schaal te gaan fokken, doen daarom goed, eerst klein te beginnen en het fokmateriaal geleidelijk uit te breiden, al naar gelang het beschikbaar hebben van onberispelijke fokvogels. Dit moet wel voortop staan, zoals u begrijpt. Zeer zeker kan men nooit beweren, dat hierbij alle tegenvallers, die bij het kweken van kanarievogels kunnen voorkomen, bezworen zijn, maar zeker is het wel, dat men er dan veel minder mee te doen heeft, dan een kweker die het niet zo precies neemt. Dit soort liefhebbers menen vaak dat zij op staande sprong als beginneling zo maar een prima kweker kunnen worden, als hij zijn kwekerij maar grootscheeps opzet. Niet te verge-

ten dat menig oudere kweker er jaren voor nodig heeft gehad om de top te kunnen bereiken met alle strubbelingen die er mee gepaard zijn gegaan. Het is toch altijd nog zo, en dat heeft ieder meegemaakt die de vogelsport als hobby heeft gekozen, dat men er niet aan kan ontkomen dat men een leertijd door moet maken wil men iets bereiken. Een ieder zal het ook met mij eens zijn dat er in al de tijd dat men zijn sport beoefent ook de nodige fouten zijn gemaakt en dit veel door onkunde. Na de kweekperiode gaan we ons vaak bezinnen. Had ik het nu maar zo gedaan, dan had ik misschien meer vogels op stok gehad, maar gedane zaken nemen geen keer.

Het onderzoek naar geschikte fokvogels geschiedt bij de meeste liefhebbers kort voor met het broeden begonnen wordt. Daarom is zeker de lichamelijke gesteldheid van de kweekvogels van groot belang, wil men met succes de kweek tot een goed einde brengen en dit is speciaal een wenk voor de jonge kwekers.

We moeten er ook rekening mee houden, dat we niet alleen gebaat zijn met jonge vogels in de nesten, maar wel tevreden kunnen zijn, wanneer na vier weken de eerste jonge vogels gezond en wel in de vlucht op de stok zitten en ze zelf het voedsel tot zich nemen. Aan te bevelen is dat men de eerste weken de jonge vogels krachtvoeder verstrekt vermengd met gemalen raapzaad en niet teveel groenvoer, want het zijn geen konijnen. Jonge vogels geven al gauw het kenmerk aan, dat ze een voorspoedige jeugd hebben gehad, door de moeder goed zijn verzorgd en prima zijn gevoerd vanaf het eerste levensteken. Hun goede conditie geven ze aan door dat de lichaamsdelen goed gevuld zijn en vlezig aanvoelen en het borstbeen niet scherp naar voren steekt. Het wil tijdens de kweekperiode wel eens voorkomen dat men 's morgens een nest ontdekt, waar de jongen met goed gevulde krop dood in liggen. Dit kan doordat de pop 's nachts niet geheel in conditie is geweest of door zware afkoeling veel te koud geworden en van het nest is gegaan, zodat de jonge vogels, vanwege de kou zijn gestorven. Het kweken in een buitenvertrek heeft zijn voor

en tegen. Treft men in het voorjaar veel slechte weersgesteldheden met veel koude nachten en veel te lage temperaturen, dan is men aangewezen op bijverwarming of men moet niet al te vroeg beginnen te kweken, want na april kunnen er nog jonge vogels voldoende voor de dag komen. Telkens met een koud voorjaar verneemt men bij verschillende liefhebbers klachten over onbevruchte eieren, pop blijft niet zitten of de pop legt maar twee eieren. Om op dit laatste even terug te komen, dit gebeurt wel meer, men behoeft niet direct teleurgesteld te raken, want bij een volgend nest kan diezelfde pop wel een voltallig legsel brengen.

De jonge liefhebbers wil ik nóg een goede raad geven. Noteer in het kweekboek de gedragingen van elk koppel bijv. pop voert prima of pop gooit na het ringen de jongen veel uit het nest. Ook ingeval men de man bij de pop laat en deze pikt op de jonge vogels als ze uit het nest zijn, vooral op de jonge mannen, dit kan leiden tot hevige bloeding. Maakt daar ook aantekening van, dit komt dan ook veelvuldig voor bij een volgende kweek. Ook nog even over de z.g. zweetziekte. Dit is een ingewandstoring wat nog wel eens voorkomt bij enkele poppen. Dit kan vaak zwakte zijn van de pop. Koopt dan een kleine hoeveelheid Biosol M bij een dierenarts en voeg een paar druppels toe in het drinkwater. Meestal is het dan met een paar dagen weer verholpen want anders gaat meestal het gehele nest overstuurt. De pop werpt de ontlasting van de jonge vogels niet meer uit het nest, ook al omdat de ontlasting van de jonge vogels te nat is, en dit in het nest blijft en zodoende het vies wordt. Daarom is het aan te raden het nest goed te reinigen en van nieuw nestmateriaal te voorzien. Vaak hebben dergelijke poppen voor ze in de broedkooi werden geplaatst al veel natte ontlasting gehad hetgeen in de zandlade is waar te nemen. Dit zijn allemaal euvels waarmee we te maken hebben in de broedperiode. Een gezonde kanarie heeft een kleine ontlasting welke spoedig opdroogt, vandaar dat de zandlade van een in goede gezondheid verkerende vogel steeds droog is. Met gezonde vogels kan men in onze sport louteren oogsten. Veel succes!

Bestuur
en
Redactie
wensen u
fijne
Kerstdagen en
een plezierige
jaarwisseling

Wij zien
u graag
op Vogel'86

Tekst: Cevab
Foto's: Ton de Bruijn en Cees Scholtz

Turquoise parkiet

De Turquoise parkiet, **Neophema pulchella**, is nog steeds een zeer gewilde volièrevogel waarmee zowel met de kweek als op de tentoonstellingen goede resultaten verkregen worden.

Zien we ze het liefst paarsgewijs gehouden in aparte vluchtjes, ook indien in zo'n vluchtje wat kleinere vogelsoorten worden gehouden kan dit in de regel geen kwaad. Ze worden bovendien ook al wel gekweekt in ruime kooien, alhoewel ze in de vlucht veel beter uitkomen en zich ook veel beter kunnen ontwikkelen. Vandaar dat we de voorkeur dienen te geven aan het houden in de vlucht. Zo'n vlucht hoeft niet langer te zijn dan 3 meter en de breedte kan variëren van 0.75 tot 1.00 cm. Meerdere koppels in één vluchtje kan funest zijn en een goede kweek nadelig beïnvloeden. Wel kunnen de broeddrijfden worden gestimuleerd als er meerdere koppels in elkaars nabijheid worden gehouden en zij elkaar wel kunnen horen maar niet kunnen zien. De vluchtjes moeten een aansluiting hebben op een af of niet aan de voorzijde open binnen- of nachtverblijf. Op die manier hebben de vogels dan een goed beschutte plaats bij slechte weersomstandigheden en wanneer de zon wat al te fel zou schijnen kunnen ze zich bovendien op een schaduwrijk plaatsje terugtrekken.

De zitstokken moeten van een zodanige dikte zijn dat de vogels ze met hun tenen en nagels kunnen omklemmen. Hierdoor worden dan de hoorndelen bij eventueel vriezend weer het best door de onderbevedering van de vogel afgedekt en beschermd. Die zitstokken moeten zo hoog mogelijk in de vlucht worden aangebracht en goed vastzitten. De ruimte tussen zitstok en dak c.q. bovenkant vlucht, moet wel zodanig zijn dat paringen ongehinderd op de zitstok kunnen plaatsvinden.

Zoals de meeste parkieten zijn ook turquoiseparkieten zogenaamde holenbroeders. Hun witte eieren worden gelegd in holten van dikke takken of boomstammen. Om aan deze natuurlijke gedragingen ook in de volièrte tegemoet te komen, verstrekken we ze gesloten nestkasten met een rond invlieggat. Ook ruime uitgeholde natuurblokken, bijv. berkenblokken, worden wel door ze gebruikt. De bodemoppervlakte van kast of blok moet minimaal 18 x 18 cm zijn en hoogstens 25 x 25 cm. De hoogte 30 cm en middellijn invlieggat 7 cm. Het verdient aanbeveling om in elke vlucht en ten behoeve van één koppel twee zo mogelijk wat van elkaar verschillende nestkasten op te hangen, een in het nachtverblijf en een in de buitenvlucht. De laatste moet echter wel zodanig zijn opgehangen dat die tegen slagregens en al te felle zonnestralen is beschermd.

In de nestkasten kunnen we een laagje vermolmd hout of turfstrooisel al of niet vermengd met wat zaagsel van vuren- of beuken- of grenenhout aanbrengen. Deze onderlaag moet wat vochtig zijn en tevens voorzien zijn van een kuilje waarin de eieren kunnen worden gelegd die dan netjes bij elkaar blijven liggen en dan ook gelijkmatig worden bebroed. Niet alle vogels prefereren zo'n onderlaag en wanneer zulks inderdaad niet op prijs wordt gesteld gooien ze er zelf alles wel weer uit.

De broedduur bedraagt 18 tot 21 dagen en alleen de popjes broeden. De mannetjes houden zich meestal op in de nabijheid van de nestkast en brengen meerdere malen per dag wat snavelkost naar binnen. Niettemin verlaat een pop ook wel eens het nest om zelf wat eten te vergaren of om zich te ontlasten. Zonder enig bezwaar kan nestcontrole worden uitgeoefend mits we dat maar rustig en beheerst doen. Als we schrikreacties veroorzaken kan het goed fout lopen. Ook het ringen van de jonge vogels levert geen enkel probleem op; ringmaat 4 mm. Afhankelijk van de groei van de jongen kunnen we de ringen aanleggen als de vogels 10 tot 12 dagen oud

zijn. Twee weken daarna vliegen ze uit en worden dan nog enkele weken door de oudervogels gevoerd. De een is wat vlugger zelfstandig als de andere maar daar kunnen we aan voorbij gaan. Als de jonge turquoisines uitvliegen gelijken ze heel veel op de volwassen pop, soms nog wel wat fletser van kleur. Op een leeftijd van ongeveer 8 maanden is de jeugdruï voorbij en zijn het volwassen vogels. Het gebeurt wel eens dat vogels van 8 tot 10 maanden worden ingezet voor de kweek. Dit is echter zeer af te raden, om ze te doen voortplanten moeten ze toch zeker wel minimaal één jaar oud zijn. Overigens zijn de jonge vogels pas het tweede levensjaar op volle kleur.

Ten aanzien van het voedsel zijn turquoisines niet veeleisend. Dat betekent weer niet dat we niet zo nauw behoeven te kijken. Op een goed mengsel zaden voor grote parkieten en wat eivoer of een geweekte snee brood met wat eivoer, af en toe wat groen, een stukje appel of een rozebotteltje, blijven ze in goede conditie. Tevens moeten de vogels dagelijks beschikken over een goed gritmengsel met maagkiezel en vers en fris bad- en drinkwater.

Tot een goede verzorging van parkieten behoort ook een periodieke wormkuur. De bodem van de vlucht is goed in te zaaien met grassen en onkruiden en de vogels halen daar dan nog veel goed voedsel uit. Het is een aardig gezicht als ze zo op de grond wat aan het 'schoffelen' zijn.

In de loop van de jaren zijn er twee varianten ontstaan, de **geelbuik** en de **roodbuik** turquoisine. Het is erg jammer dat er vermengingen hebben plaatsgevonden waardoor we talloze geelbuiken hebben die op de buik toch rode veertjes laten zien en evenzovele roodbuiken die op de buik gele veertjes laten zien. Beide zijn, keurtechnisch gezien, fout, de buik moet ofwel zuiver geel ofwel zuiver oranje-rood zijn. Het is aan de kwekers om daarin door streng selectief kweken verbetering aan te brengen.

Naast de bovengenoemde varianten zijn er ook, en dat kon nu eenmaal niet uitblijven, mutaties ontstaan. Op pagina 160 en 161 van de jaargang 1982, heeft u een artikel kunnen lezen van Dr. Swaenepoel uit België over de **gele turquoisine**. De tweede mutant die we hierbij laten zien zouden we kunnen betitelen met **lichtgroen pastel turquoisine**. Het donkere hemelsblauw en het donkere ultramarijn bij de wildvorm, is bij deze kleurslag heel wat bleker. Het vleugeldek, de mantel en stuit zijn duidelijk bleker meer grauwwachtig groen en de donkerrode vleugelband is bij deze oranje-rood. Eerlijk gezegd niet onaardig. Niettemin menen we er goed aan te doen om de kwekers nog eens te attenderen op het formaat van de vogels. Juist door mutaties, wat altijd verliesposten zijn, ontstaan er gemakkelijk kleinere en smallere vogels. Indien we daarmede geen rekening houden en maar ongelimiteerd doorkweken zonder voldoende selectief werk, kon het wel eens hard achteruitgaan en dat zou heel erg jammer zijn.

VOGEL '86

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 9 t/m 12 januari 1986
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een échte NBVV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Met een schitterende
collectie kromsnavels
van Forpus tot Ara

Bobbel 12

Volgens opgave (KEY TO CAROTENOIDS/STRAUB/BIRKHAUSER 1976) is van ± 400 plantaardige carotenoïden de samenstelling bekend, van nog eens 200 carotenoïden is de samenstelling niet bekend om verschillende redenen. Soms omdat de naam wel ingeburgerd is (kanariexanthophyll) maar het bestaan ervan (nog) niet aangetoond kon worden, soms omdat een en hetzelfde carotenoïde onder verschillende namen bekend is, soms omdat de opgegeven kleurstof niet te traceren cq te herleiden blijkt. Veruit de meeste carotenoïden komen voor in planten etc., sommige zijn alleen fabrieksmatig te vervaardigen. Een grote groep natuurlijke carotenoïden kan zonder al te veel problemen eveneens geheel gelijkwaardig gefabriceerd worden door vooral chemische fabrieken en/of laboratoria.

Het hele pakket aan kleurstoffen wordt als volgt onderverdeeld:

- hydrocarbonverbindingen (koolwaterstoffen), alg.: C_{2n}
- xanthophylls (koolwaterstofoxiden), alg.: $C_nH_nO_n$
- homo-carotenoïden
- apo-carotenoïden
- nor-carotenoïden
- andere carotenoïden

Vanwege wetenschappelijke noodzaak is b verder onderverdeeld in mono-, di-, poly-hydroxy samenstellingen, in alkoxy

en epoxy verbindingen, in aldehydes, monoketones, diketones en polyketones, in zuren en in seco samenstellingen.

Voor het geval U ongerust begint te worden, veruit de meeste carotenoïden zijn voor vogelliefhebbers totaal oninteressant, ten eerste omdat deze voorkomen in giftige planten, ten tweede omdat ze voorkomen in planten die door vogels niet gegeten worden, ten derde omdat in een complete vogelvoeding slechts een redelijk beperkt aantal carotenoïde kleurstoffen aangetroffen kan worden.

Maïs (Zea) wordt over bijna de gehele wereld door uiterst verschillende soorten vogels genuttigd, het bevat ook carotenoïde kleurstof. Voor alle duidelijkheid, er bestaat witte en gele en rode maïs; daaruit volgt dat steeds andere carotenoïden in het geding zijn. Vrij algemeen gesteld wordt maïs als luteïnehoudend omschreven, aangetoond zijn de volgende kleurstoffen:

- zeacaroteen $C_{40}H_{56}$ = een hydrocarbonverbinding;
- zeaxanthine $C_{40}H_{56}O_2$ = een dihydroxy samenstelling, eveneens aangetroffen werden zeaxanthine $C_{40}H_{56}O_2$ en $C_{40}H_{56}O_{10}$;
- luteïne heeft de chemische formule $C_{40}H_{56}O_2$, is ook een dihydroxy, is qua formule gelijk aan zeaxanthine, verschilt echter van opbouw.

- β zeacaroteen $C_{40}H_{56}O_2$, verschilt van de eerder opgegeven hydrocarbonverbinding zeacaroteen, β zeacaroteen is een dihydroxy (zie de O_2).

Om de verschillen in samenstelling van de kleurstoffen in maïs kun je niet heen, verschillen in samenstelling betekenen tevens verschil in werkingskracht in veel gevallen. In de hedendaagse terminologie blijvend is de gewone zeacaroteen een soft-drug terwijl de β zeacaroteen als een hard-drug werkt. Zeker niet verslavend maar wel veel harder aankomend.

Bij kleurkanaries worden verschillende kleurstimulantia gebruikt bij de roodfactorige vogels, het meest gebruikt worden β caroteen en canthaxanthine, β caroteen heeft als formule $C_{40}H_{56}$ (=hydrocarbon), het monohydroxy $\beta\beta$ caroteen heeft $C_{40}H_{56}O$, diezelfde formule heeft echter ook Cryptoxanthine, Isocryptoxanthine, Rubixanthine, Gazaniaxanthine, Aleuriaxanthine, Dehydrohodopin, Lycoxanthine en Anhydrowarminol. Canthaxanthine heeft als formule $C_{40}H_{56}O_2$ (=diketone), ook de tot de monoketonen gerekende Escholtzanthone heeft die samenstelling (!). Ook hier geldt dat β caroteen een softdrug is vergeleken bij de harddrug Canthaxanthine. Volgend jaar, in de volgende Bobbel, gaan we in op de consequenties van een en ander.

Fauna Metaalwaren b.v.

Hoofdstraat 138a - Tel. 04167-7 41 14
Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

Alles voor de kweker zoals:

Allerlei soorten nestmateriaal o.a.:
sharpi - cri - cocos en sisal
Diverse soorten nestjes en nestkastjes
Kiemapparaat voor dagelijks gekiemd zaad.

K.B.O.F. "De Witte Spreeuwen"

Het beste en meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks oplage 28500 exemplaren alleen in Vlaams-België. Het bevat 80 à 96 pag. wetenschappelijke tekst, met iedere maand 16 of meer kleurfoto's van alle soorten vogels waarmee men de "Vogelatlas in kleuren" kan samenstellen. Jaarabbonement: 400 BF. of 23 gulden. Betaling per internationale postwissel of op gironr. 000-0081281-92 per adres: CEULEERS REMI - Lierseweg 39 - B 2410 Herentals (België). Vraag gratis een proefnummer op vermeld adres.

VOGEL '86

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 9 t/m 12 januari 1986
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een échte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Met heel veel voorlichting over uw hobby

Grasparkieten

Foto's: Horst Müller en Harry Lacey Tekst: Cevab

Het kweken van grasparkieten is een wijd verbreide hobby en bijna in alle landen ter wereld worden deze aantrekkelijke, kleurrijke, kleine parkieten gehouden. Hun huisvesting is tot op zekere hoogte afhankelijk van het inzicht, de bedoelingen en vanzelfsprekend ook de ruimte die de liefhebber heeft. Als grasparkieten uitsluitend om decoratieve redenen gehouden worden, en gezien hun kleuren en levenswijze zijn het nu eenmaal prachtige volièrevogels, dan is er geen betere manier om ze in een buitenvolière te houden.

In dat geval heeft de liefhebber alle vrijheid om daar een aardig geheel van te maken. Jammer is het dan wel, dat vanwege hun sterke snavels en hun gewoonte om aan alles te knagen, het geen zin heeft om die volière met planten en struiken op te sieren. Ze laten er geen knopje van heel. Niettemin is er met behulp van takken en boomstronken best wel een aardig geheel van te maken als we met de decoratie wat verder gaan en ook denken aan een vijvertje met fonteinje.

Voorals de liefhebber geen belang heeft bij kweken, kan men in korte tijd een kleurrijke collectie samenstellen van het liefst alleen mannelijke exemplaren. Prefereert de liefhebber wel het kweken, maar niet meer dan dat, dan kan er

in de volière een beperkt aantal koppeltjes worden gehuisvest. Het juiste aantal is afhankelijk van de grootte van de volière en we denken hierbij aan ongeveer acht tot tien paartjes per drie tot vier vierkante meter. Voor elk koppeltje moeten er dan minimaal twee nestkastjes in de volière beschikbaar zijn zodat ze enige keus hebben. Desalniettemin zullen er dan toch nog wel schermutelingen plaatsvinden om juist dat ene nestkastje op dat bepaalde plekje.

Een dergelijke manier van kweken is op zich best aardig alleen heeft de liefhebber er geen enkele controle op. Er is geen enkele garantie dat de paartjes die de liefhebber heeft aangeschaft en in de volière heeft losgelaten ook werkelijk bij elkaar blijven, ook werkelijk tot voortplanting overgaan. Je hebt

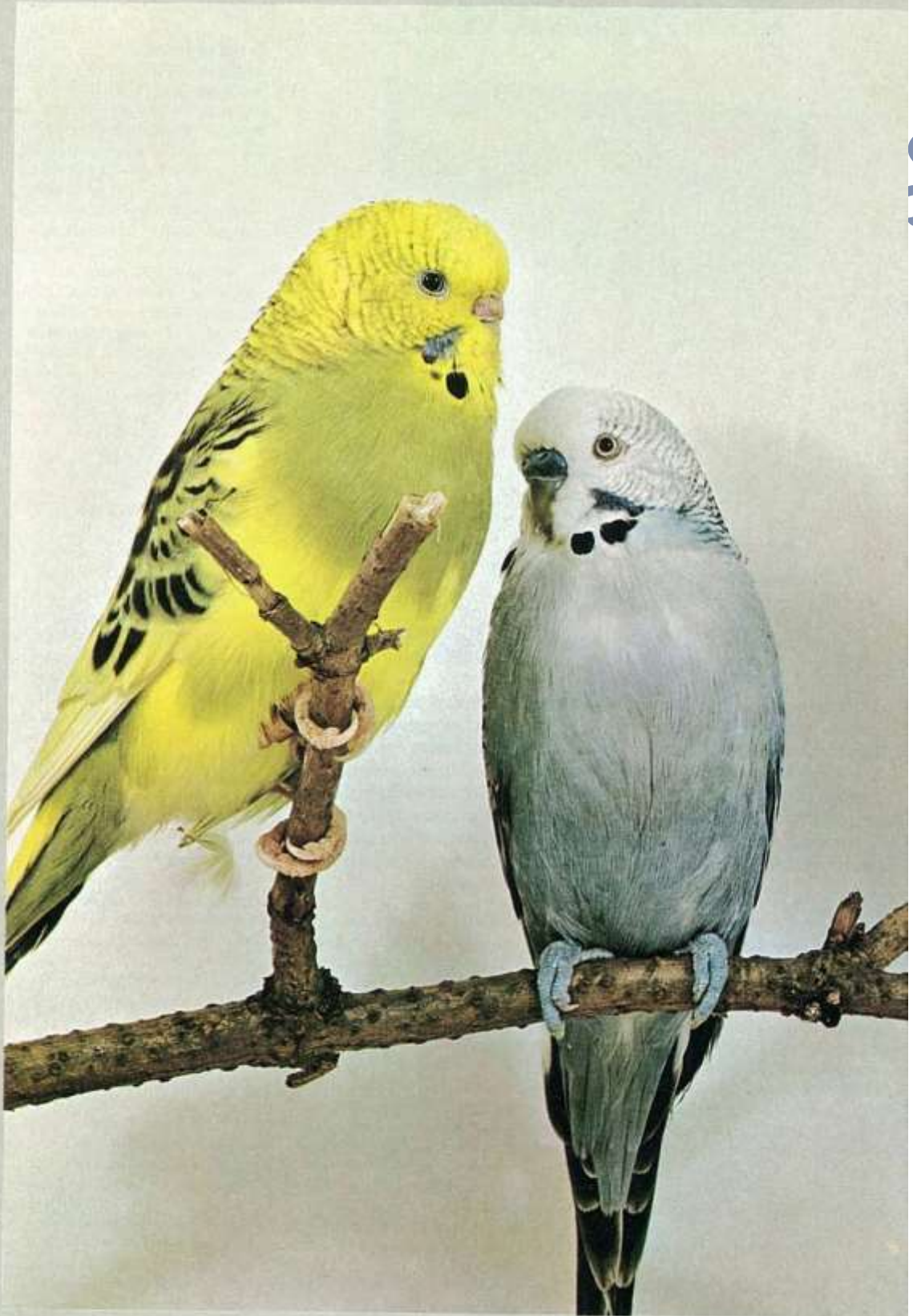
duis als liefhebber totaal niets in de hand en moet je afwachten wat er van komt.

Gericht kweken

Met de grasparkiet zouden we het huidige niveau niet hebben bereikt indien er niet uiterst selectief mee zou zijn gekweekt. Omstreeks 1957 is daarmee in ons land pas goed begonnen en is er een stormachtige ontwikkeling ontstaan. De NBvV was na Engeland de tweede organisatie ter wereld die standaardisen voor de grasparkiet samenstelde. Standaardisen geven weer wat als ideaal wordt gezien in de onderscheidenlijke keurslagen, geven ook aan van welk formaat en van welke vorm en houding de ideale vogel dient te zijn. Een totaal ideaalbeeld dus aan de hand waarvan de liefhebbers hun vogels kunnen selecteren en kweken, en op de tentoonstellingen de keurmeesters de vogels kunnen beoordelen en met punten waarderen. Hoe dichter het ideaalbeeld wordt benaderd, hoe hoger het te geven puntentotaal zal zijn. Daarbij komt tevens dat de liefhebber enige kennis dient te hebben van de vererving. Men dient niet alleen te weten welke keurslag het betreft maar ook wat er niet zichtbaar zijnde in de vogel zit, wat hij eventueel vererft. Met deze wetenschap kan men paartjes samenstellen waarvan vooraf bekend is wat er uit komt, hoe het nageslacht van dat paartje er uit zal zien. Of het resultaat het ideaalbeeld benadert hangt af van de selectie.

Vergeleken bij de wildvorm is de huidige grasparkiet, zeg maar het tentoonstellingsexemplaar, enorm veranderd. Niet alleen wat betreft, de kleuren maar ook de grootte, vorm en houding. Wat de kleur betreft, er is inmiddels een groot aantal keurslagen gecreëerd. Naar alle waarschijnlijkheid zijn deze keurslagen er in de wildvorm ook wel eens geweest maar die zijn juist door de vrije partnerkeuze zoals dat in de natuur plaatsvindt, weer in het niet verdwenen. Wij passen een gerichte kweek toe en trachten op die manier tot steeds betere exemplaren te komen. We stellen paartjes samen waarvan hetgeen de een te kort komt de partner over heeft om zo tot de goede verhoudingen te komen. Wij zetten de ene kleur tegen de andere om tot nog heiderder exemplaren te komen. Kortom wij selecteren en stellen samen daarbij wetend wat er in onze vogels zit of wat er niet in zit om daardoor aan de hand van de erfelijkheidsleer te weten wat er uitkomt.

Zoals gezegd, er is door de jaren heen een groot aantal keurslagen gecreëerd. De echte gespecialiseerde

De /

ose /

De

ose

liefhebber beperkt zich echter tot slechts enkele kleurslagen. Het is ondoenlijk om zich in het gehele scala te specialiseren.

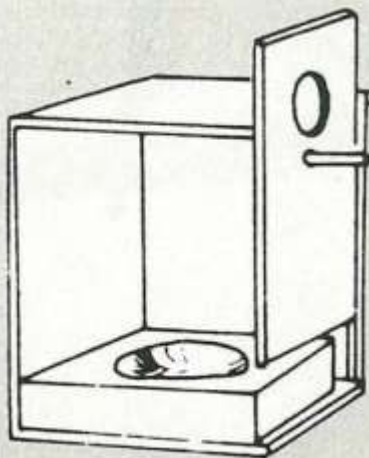
Het op een dergelijke wijze beoefenen van de liefhebberij eist een andere benadering. Dan is het gebruik van broedkooien, met een breedte van 60 tot 80 cm, noodzakelijk. Wellicht zou het nog beter zijn om de paartjes afzonderlijk in kleine vluchtjes te huisvesten maar dat vraagt ruimte. De meest gangbare manier, bijna overal ter wereld, is grasparakieten te kweken in broedkooien. De praktijk heeft duidelijk bewezen dat dit erg goed gaat ondanks dat de broedkooi een beperkte bewegingsruimte biedt. Dat is echter maar van tijdelijke aard, want de goede liefhebber houdt buiten de broedperiode zijn vogels in zo ruim mogelijke vluchten en dan nog mannen en poppen apart. Als de vogels namelijk altijd gescheiden worden gehouden, zijn zij veel ontvankelijker als ze aan elkaar worden gepaard.

In het algemeen zijn bij de grasparakieten de geslachten goed te onderscheiden. De mannen hebben bij de meeste kleurslagen een blauwe neusdop welke bij de pop, als ze broedrijp is, bruin is. Bij de kleurslagen waar de man geen blauwe neusdop heeft is het geslacht toch wel aan de gedragingen te onderscheiden. Het kenteken van de pop geldt overigens voor alle kleurslagen.

Het hangt van het inzicht van de liefhebber af wanneer hij met de kweek gaat

beginnen. Er zijn er veel die al heel vroeg, in november of december, daarmee starten daarbij gebruik makend van verlichting en verwarming. Toch komt men er hier en daar op terug en begint met op een later tijdstip, want ook dan kun je op de tentoonstellingen goede resultaten behalen.

De grasparakiet gebruikt geen nestmateriaal en om die reden is de bodem van het nestkastje wat uitgehold zodat de eieren bij elkaar blijven liggen en gelijkmatig bebroed kunnen worden. Nestkastjes gemaakt van ongeschilderd on-

geveer 1,5 - 2 cm dik vurenhout, groot 15 x 12 cm, 20 cm hoog en een rond invlieg-gat van 4 cm middellijn voldoen goed.

De pop legt normaal om de dag een ei en begint bij het tweede ei te broeden. Een compleet legsel bestaat uit 4 tot 5 eieren welke na ongeveer 19 dagen broeden uitkomen. Na 8 tot 9 dagen kan men de eieren met behulp van een schouwlampje schouwen. Ook op het oog is het vaak te zien of een ei al dan niet bevrucht is. Bevruchte eieren zijn blauwachtig wit, onbevruchte eieren hebben een roseachtige gloed. Als de jonge vogels 7 tot 8 dagen oud zijn kunnen ze worden geringd, ringmaat 4 mm. De door de NBvV aan de leden verstrekte ringen zijn 4,8 mm hoog. Een enkele grasparakietliefhebber is van mening dat die ringen te hoog zijn. Nog afgezien van technische problemen om lagere ringen te fabriceren, dient men er wel van bewust te zijn dat de diameter van de ring mede bepalend is tot de vastgestelde hoogte. Met andere woorden, zou men de ringen lager gaan maken 4,8 mm dan moet ook de diameter worden verkleind. Met een lagere ring van dezelfde diameter zijn vogels op een veel later tijdstip te ringen en zouden mogelijke knoeierijen niet uitgesloten zijn. Alleen al om de schijn te vermijden moet men daartoe niet overgaan. De praktijk heeft overduidelijk bewezen dat de huidige ringen zeer goed bruikbaar zijn.

Ongeveer vier weken na het uitkomen vliegen de jonge grasparakieten uit en worden dan nog enkele weken door beide oudervogels gevoerd. Hierna worden de jongen voor de duur van ongeveer drie weken in een kleine vlucht of kooi geplaatst waar ze zich wat kunnen uitvliegen en kunnen wennen aan een zelfstandig bestaan. Daarna worden ze overgeplaatst in de grote vlucht waar ze volledig tot ontwikkeling kunnen komen. De eerste selectie kan na de ru worden toegepast.

Het voedsel speelt bij het met succes kweken van grasparakieten een grote rol. Een goed zaadmengsel is een eerste vereiste waarop niet beknipt mag worden.

Ongeveer tien procent van onze leden houdt zich intensief bezig met de kweek van grasparakieten en zij ondervinden dat als een fijne vorm van vrijetijdsbesteding. Velen zijn aangesloten bij onze speciaalclub en juist daardoor hebben zij met elkaar al heel veel bereikt. Spraken we vroeger over Engelse parkieten als alleen zaligmakend, inmiddels hebben we onze eigen standaardparkieten en die mogen er zijn.

De kweek met groene kardinalen

R.T. Ricketts, België

De Groene Kardinaal (*Gubernatrix cristata*), een Zuid-Amerikaanse soort, is reeds jarenlang een geliefde volièrevogel. De meningen omtrent zijn gehardheid lopen echter nogal uiteen, maar ik zou aanraden bij streng weer voor een verwarmd verblijf te zorgen en de kardinaal bij mistig weer binnen te houden. Het voer dient te bestaan uit een goed exotemengsel met toevoeging van hennep, zonnebloemzaad en gepelde haver. Van het groenvoer wordt weinig gegeten, doch aan bladknoppen van pruim en appel wordt de voorkeur gegeven. De vogel neemt alle soorten levend voer; meelwormen moeten echter matig verstrekt worden, daar zij m.i. te veel vet aanzetten. De vogel is veel rustiger dan de andere kardinalen en kan gauw gewend worden aan meelworm tussen de vingers weg te pikken.

In een volière gaan ze gemakkelijk tot broeden over en het volgende is een verslag van mijn ervaringen met de kweek van deze aardige vogel. De ouderdieren werden in februari gekocht en begin april in een volière ondergebracht. De man begon de pop onmiddellijk het hof te maken. Ik besloot toen te trachten met ze te kweken. Zij kregen

een volière naast een stel Rosella's, van ongeveer vier m in het vierkant en 1,80 m hoog, met een onderkomen in een hoek van het verblijf. Enig struikgewas samen met wat vlier en liguster vulde een gedeelte van de vlucht. Ruw gras bedekte de bodem, terwijl water verstrekt werd in een klein betonnen vijvertje, dik bezet met groene algen. De vogels werden gevoed in het onderkomen, doch het zaad werd ook op de bodem gestrooid (uit de buurt van de zitstokken). Beide vogels aten vrij veel van de knoppen der pruimboomtakken en begonnen in mei een nest te bouwen in de vork van een tak, ondersteund door een dikke stok. Zij waren in het geheel niet schuw. Na een paring maakten zij een groot nest, gelijkend op dat van een merel en wel van droog gras en korte stukjes sisaltouw.

Er werden eitjes gelegd, veel gelijkend op groenvinkeitjes en ongeveer zo groot als van een merel. De pop zat geduldig drie weken op de eitjes en toen besloot ik tenslotte om ze te schouwen. Allen waren onbevruucht. Het nest werd verwijderd en het paar herhaalde het proces in dezelfde vork. Weer werden er vier eitjes gelegd en door de pop bebroed. Opnieuw echter waren ze onbe-

vrucht er werd het gehele nest weggenomen. Vervolgens namen zij hun toevlucht tot een houten nestkastje van ca. 24 x 24 x 12 cm dat geplaatst was in het onderkomen. De deur werd opengelaten, de pop vloog in en uit en maakte een nest en een bekleding van korte eindjes touw. Ditmaal waren slechts drie eitjes gelegd en ik geloof dat de pop er 13 tot 14 dagen op zat, alvorens ik eischaalen op de grond zag liggen. Uit het gedrag van de pop maakte ik op, dat er levende jongen waren en daarom gaf ik handenvol muur en distel. Dat keken de vogels evenwel niet aan; wel echter namen zij gekiemd zaad, uitgestrooid in de volière. Kleine maden kregen zij ook en die werden prompt door beide vogels opgepikt. De twee jongen werden de eerste drie dagen uit de krop gevoerd, net als bij goudvinken, doch bij het opgroeien veranderen de ouders de voederwijze geleidelijk aan en voerden zij gepeld, geweekt zaad en maden. Beide ouders waren druk in de weer voor levend voer. Vliegenpoppen werden hier en daar in de volière geworpen en bijna onmiddellijk aan de jonge gevoerd. Een groot aantal kwam echter uit en de oude vogels waren uren bezig om de insecten te vangen en ze aan de jongen te voeren. Na 15 dagen verlieten de jongen het nest; zij leken op de pop, doch misten haar lichte tint geel. Ik onderzocht het nest, nadat de jongen uitgevlogen waren; het verwonderde mij, dat het zo buitengewoon schoon was en zonder de veel voorkomende ring van uitwerpselen op de rand.

Beide jongen waren erg actief en vlogen achter de ouders aan, steeds om voeder bedelend. Het scheen lang te duren, voor ze zelfstandig waren, doch thans (begin oktober) zijn het een paar mooie, sterke vogels, even groot als hun ouders. Het punt, dat mij verbaasde, was de korte tijd dat de vogels in het nest doorbrachten en het feit, dat de kweek alleen met geweekt zaad en levend voer kon plaatshebben. In sommige van hun gewoonten en van de nestbouw herinnert de Groene Kardinaal sterk aan de Corzenfamilie. Gelukkigerwijs is de vogel niet moeilijk te sexen en dit zou een van de redenen kunnen zijn, waarom meer kweekresultaten bekend zijn dan van andere soortgelijke vogels, die vaker geïmporteerd worden.

Het japanse meeuwenboek

De Japanse Meeuwen Club viert dit jaar haar tienjarig bestaan. Deze speciaalclub van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers ontplooit zeer veel activiteiten om de populaire Japanse meeuw nog meer onder de aandacht van vogelliefhebbers te brengen. Met name de kweek van kleur- en getekende meeuwen wordt door deze club sterk gepropageerd. Om het tienjarig bestaan extra luister bij te zetten, is besloten een boek over Japanse meeuwen uit te geven. De eerste exemplaren van dit boek zullen tijdens de opening van VOGEL '86 in Het Turfschip te Breda aan de adjunct-direkteur van de Directie Natuur-, Milieu- en Faunabeheer, tevens hoofd van de sector Faunabeheer en Soortenbescherming, de heer Kalden van het Ministerie van Landbouw en Visserij en aan onze Bondsvoorzitter de heer Mulder worden aangeboden. Vanaf dat moment zal het boek voor de prijs van f 19,50 (voor JMC-leden f 12,50) te koop zijn bij de stand van de Japanse Meeuwen Club.

Het boek is samengesteld door Fred Panjer en Jan Wigmore en mag als een standaardwerk op Japanse meeuwen-

gebied worden beschouwd. Veel prominente kwekers in binnen- en buitenland hebben aan de totstandkoming van het boek hun medewerking verleend. Naast de algemene hoofdstukken over de herkomst, aankoop, verzorging, kweek en de tentoonstelling wordt uitgebreid ingegaan op specifieke zaken als de kleurvererving en de vederstructuur van Japanse meeuwen. Vanzelfsprekend worden alle, zowel erkende als (nog) niet erkende, kleurslagen behandeld. Het boek bevat vele prachtige kleurenfoto's van Japanse meeuwen, die speciaal voor dit boek door de bekende fotograaf Ton de Bruyn gemaakt zijn. Verder bevat het boek een speciaal hoofdstuk over Lonchura-soorten (rietvinken, nonnen en bronzemannen), waarin van bijna elke op dit moment in gevangenschap gehouden soort een kleurenfoto staat afgedrukt. De Japanse Meeuwen Club hoopt door het uitgeven van dit boek veel mensen een plezier te doen en de Japanse meeuw nog eens extra onder de aandacht van de vogelliefhebbers te brengen. Tevens hoopt zij dat dit boek zal bijdragen tot een verdere kwaliteitsverbetering van de Japanse meeuw.

Tropische Amerikaanse Vogels

Rood-en-wit Tangara

Erythrothlypis salmomi

Een zeldzame soort die men niet spoedig te zien krijgt. Het mannetje valt met zijn fel kleurpatroon onmiddellijk op, in tegenstelling tot het heel wat eenvoudiger gekleurd vrouwtje. Haar olijfgroen verenkleed vormt in de begroeiing een uitstekende camouflage. Het verspreidingsgebied wordt door woudranden en open bossen gevormd/en dat is ongeveer het enige wat van deze tangara bekend is. Wat het broedgedrag en andere gedragingen betreft, tasten wij momenteel nog geheel in het duister. Het verspreidingsgebied wordt gevormd door de tropische zone van Colombia en Ecuador.

Prof. dr. A. Stolk

De volière van de maand

G.F. van Leusden, Venkelstraat 3 in Eindhoven schrijft ons dat hij al vanaf zijn kinderjaren dieren waaronder ook vogels heeft gehouden. Aanvankelijk wat mussen en een kraai en later, toen hij de beschikking kreeg over wat zakgeld kon hij zich ook tropische vogels aanschaffen. In de loop van de jaren heeft hij al heel veel soorten gehouden maar toendertijd hadden de Australische parkieten zijn voorkeur. Het nadeel vond hij dat deze vogelsoorten apart in een vluchtje moesten worden gehuisvest hetgeen nogal wat ruimte vraagt maar ook middelen om dergelijke uitgebreide volières te gaan bouwen.

Niettemin beschikte hij toen over valkparkieten, prachtrosella's en splendidparkieten. Hierna verdwenen de vogels uit zijn directe interessesfeer en werd hij hondenuitgever.

Tijdens de winter van 1984/85, kwam hij echter onverwachts weer bij iemand die vogels hield. Een aantal kanaries in broedkooien deed bij hem weer zijn oude liefde opvlammen. Het gevolg was dat hij, na zo ongeveer 9 jaar, er toch weer toe overging om vogels te houden. Hij toog aan de slag en met balkjes van 5 bij 7 cm bouwde bij een beslist fraaie volière. Als fundering dient een op rij gezet aantal trottoirbanden. De achter-

zijde van de volière is een binnenverblijf van 1 meter diep en 1.90 m hoog, geheel geïsoleerd en aan de voorzijde voldoende glas om daar binnen zo optimaal mogelijke lichtinval te verkrijgen. Het interieur is geheel wit geschilderd. Tegen het front van het nachtverblijf is de buitenvlucht gebouwd en deze is 1.50 m diep. Het geheel is 6 meter lang. De bovenkant is bespannen met dubbel groen geplastificeerd vierkant gaas en met datzelfde soort gaas is ook de voorzijde bespannen. Tevens is er een schrikdraadinstallatie aangebracht. Het houtwerk is grondig geschilderd in de kleur bruin, de raamkozijnen in groen. De buitenvlucht is met enkele coniferen beplant en een grindpaadje loopt vlak langs de voorzijde van het nachtverblijf. Het ziet er allemaal keurig uit en de inmiddels aangeschafte tropische vogels voelen zich er uitstekend in thuis. Het binnenverblijf is voorzien van verwarming, niet met de bedoeling om echt hard te gaan stoken en vroeg te gaan kweken, maar meer om het geheel vorstvrij te houden. Tenslotte merkt Van Leusden op dat hij weer erg gelukkig is met zijn vogels en trots op zijn volière. Terecht dachten wij. Wij wensen hem heel veel succes.

Om te beginnen zal ik mij eerst even voorstellen. Mijn naam is Paul Compier ik woon in de Moerschansstr. 158 te Hulst Zeeland.

Ik ben 3 jaar lid van de NBvV en tevens lid van de vogelvereniging 'de Nachtegaal' te Nieuw Namen.

In maart 1982 werd samen met mijn va-

Lid Dibevo

De grootste vogelspecialzaak van Zuid-Holland met 200 m² uitsluitend voor uw hobby

Langhout's Dier-Home

Letterlijk alles voor de vogelliefhebber. Van nestkastje tot complete buitenvolière in alle denkbare maten. Metalen en houten broedkooien, voorfronten, verlichting- en verwarmingsapparatuur, hygro- en thermometers, schouwlampjes, alle soorten voeder en drinkautomaten, universele TT-fronten, alle soorten opfok- en eivoeders, uitstekende zaadmengelingen, buffalo- en meelwormen, mierenpoppen (diepvries) en een geweldige sortering vogels.

Rijndijk 53A - 2394 AC Hazerswoude - Telefoon 01714-2984-4506
Postgiro 5506042 t.n.v. Langhout - Oegstgeest

Elke dag geopend m.u.v. zon- en feestdagen, vrijdags tot 21.00 uur.

der begonnen aan de bouw van een houten voliére.

De voliére bestaat uit een nachthok en een vlucht. De maten van het nachthok zijn 85 cm diep, 70 cm breed en 1.90 m hoog, niet groot maar alleen bedoeld voor 's nachts en voor eten en drinken; die van de vlucht 4.30 x 1.70 m. 's Avonds vliegen de vogels allemaal in het nachthok door een invlieggat gemaakt in de deur welke van buitenaf open en dicht gedaan kan worden. Het gehele bouwset is geplaatst op een tegelvloer waarop hard houten balkjes liggen van 10 cm x 5 cm en daarop staan om de 80 cm stilen van 5 cm x 3 cm.

Naast het nachthok is er nog een gedeelte van 1.60 m dicht gemaakt met glazen voorzets ramen.

Het geheel is bespannen met het zgn. dubbeltjesgaas en op het dak liggen PVC golfplaatjes met daaronder natuurlijk ook gaas.

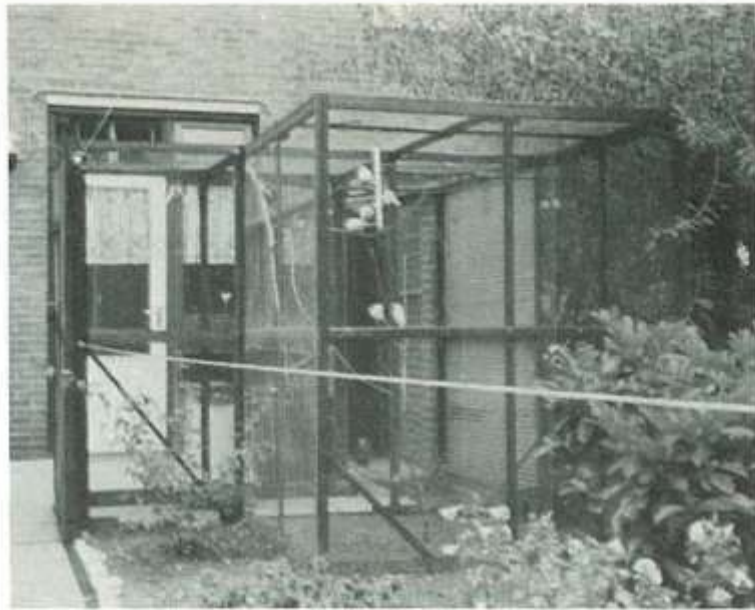
De golfplaatjes lagen er toen de foto's werden gemaakt nog niet op dit is later toch gedaan wegens grote overlast van katten, en het is ook beter tegen uitwerpselen van vogels buitenaf, die altijd ziekten kunnen overbrengen.

In de voliére is ook een gedeelte met zand waarin conifeer en vlierstruik is geplant.

In de voliére zijn ondergebracht diamantduifjes, goudgroene kanaries, rijstvogels, goudgele kanaries en kwartels. Op de zolder van mijn woning is nog een kweekruimte waar een 15-tal broedkooien staan.

De verlichting wordt geregeld door middel van een schakelklok en er heerst een konstante temperatuur van 20° celsius.

Op de zolder worden gloester kanaries, goudgroen kanaries en goudgeel kanaries gekweekt voor de tentoonstelling.

NIEUW

★★ **ESVE** introduceert de **henava**[®] kunststof kooien. Een lust voor het oog, en maakt van Uw hobby een schone zaak. Bel of schrijf voor onze gratis catalogus.

Alleen vertegenwoordiging voor Nederland:
ESVE, Postbus 10, 4740 AA Hoeven, tel.: 01659-3437 tot 21.00 uur.

Virginische Boomkwartel (Colinus virginianus virginianus)

Tekst: H. de Geus

Foto: C. Scholtz

Het hoofdstuk Boomkwartels is niet zo eenvoudig als het lijkt. Eigenlijk bestaan er ruim 20 soorten die tot deze familie gerekend kunnen worden. Om het eenvoudig te houden praten we nu alleen over de afgebeelde vogels die we in Nederland onder de naam "Virginische Boomkwartel" kennen.

Herkomst.

De Virginische boomkwartel komt uit het oostelijke deel van de Verenigde Staten van Amerika en komt daar langs de kust tot in Florida voor. We vinden ze daar in bosrijke rivierdalen, grasvlakten en in boomwallen rond weideland. 's Nachts slapen ze ook het liefst hoog in een boom.

Peruduijfe (Columbina cruziana) Tekst: Piet Voets Foto: Horst Bielfeld

Geschiedenis

De familie van de Columbina's vertegenwoordigen een groep van zeven kleine duifjes waarvan het musduifje, het talpacotiduijfe en het peruduijfe wel de bekendste zijn. Het peruduijfe is voor het eerst ingevoerd in 1901 door de Berliner Zoo.

De eerste kweekresultaten zijn behaald door de heer Gifford in Oakland USA. Door wederinvoer is er met het peruduijfe ook veelvuldig in Europa gekweekt. Ook nu nog wordt dit duifje regelmatig aangeboden en door menig liefhebber gekocht.

Verspreidingsgebied

De natuurlijke biotoop van het peruduijfe bevindt zich in Zuid Amerika en wel hoofdzakelijk aan de kusten van Ecuador, Peru en Noord Chili.

Beschrijving

Het betreft een klein, smal en toch wat plomp duifje dat iets groter is dan het diamantduifje. Naar verhouding is de staart kort. De kop is grijsblauw overgaand naar vuilwit onder de snavel. Op de schouders zit een violetkleurige band en de vleugels vertonen staalblauwe vlekken. Borst en onderlichaam zijn

Uiterlijk.

Deze kwartels zijn ongeveer 25 cm groot.

De geslachtsverschillen zijn hoofdzakelijk te vinden in de aftekening op de kop. Het contrast tussen het wit en het bruin is bij de haan veel groter dan bij de hen. De hen heeft eigenlijk geen wit aan de kop, het is meer geelbruin. Bijzonder vervelend is het, dat het niet altijd gemakkelijk te zien is omdat er heel veel kleurmutaties van deze kwartel zijn en waarschijnlijk ook een heleboel kruisingen met andere soorten boomkwartels. Erg jammer en dat moet dan ook voorkomen worden. De haantjes kunnen behoorlijk met elkaar vechten en beter is het dan ook om geen hanen bij elkaar te zetten.

Ook kunnen de jonge boomkwartels vervelend zijn door aan elkaars veren en tenen te gaan pikken. Dit gebeurt vooral, als er wat te veel in een klein hok-

je zitten. Tegenover andere soorten jonge kwartels zijn ze zelfs agressief en vechten soms tot de dood van de ander erop volgt.

Huisvesting en verzorging.

De minimale ruimte voor één paar is ook hier weer ± 1,25 m x 1,25 m. Mocht U meerdere hennen bij één haan willen houden dan dient de ruimte uiteraard groter te zijn.

Ze gaan graag op een stok slapen, dus is een dikke zitstok gewenst.

Als voedsel geven we ze opfokkorrels of kruimels vor kuikens, wat milletzaden en af en toe wat groen.

Fokkerij.

De eitjes zijn wit van kleur.

Worden ze na het leggen weggehaald, dan kan de hen erg lang met leggen doorgaan. De broedtijd bedraagt, afhankelijk van de temperatuur, 22 - 23 dagen. Voor de opfok kunnen we het best opfokmeel of kruimel gebruiken. Ook is er

speciaal opfokvoer voor fazanten en kwartels in de handel dat weliswaar prijzig, maar toch ook erg goed is. Voor verdere bijzonderheden over o.a. de agressiviteit heeft U hiervoor al iets kunnen lezen.

De ringmaat is 6 mm.

Nawoord.

De Virginische Boomkwartel is een prima kwartel voor de beginnende liefhebber en dan ook zeker aan te raden.

Probeer echter de afgebeelde wildkleur te bemachtigen.

Ze doen nog steeds niet voor de verschillende mutaties onder!

Noot:

Op pagina 464 van deze jaargang staat hetzelfde artikel vermeld alleen is daar bij abusievelijk een verkeerde foto opgenomen. Vandaar deze herplaatsing maar nu met de goede foto.

bruingrijs lichter van tint dan de rugbevedering. De buitenste staartpennen hebben smalle witte eindzomen. De snavel is bij de aanplant oranjegeel en het uiteinde is zwart.

Kweken in gevangenschap

Het peruduijfe heeft toch wel een vrij grote ruimte nodig omdat ze vrij schuw zijn en nooit erg vertrouwelijk worden. Buiten de broedtijd zijn het verdraagzame duifjes en kan men ze gerust in een gezelschapsvolière houden. Zo gauw ze echter broedneigingen gaan vertonen, worden ze tegelijkertijd vrij agressief en onverdraagzaam tegenover andere vogels en vooral tegenover kleine duif-

jes. Men plaatst voor het peruduijfe op verschillende plaatsen en hoogten nestbakjes. Zeer geschikt hiervoor zijn kanariestkastjes. Als nestmateriaal gaat hun voorkeur uit naar grashalmen. Ze zijn ongeveer elf dagen met nestelen bezig voordat er eitjes worden gelegd. Een legsel bestaat uit twee eitjes die na ongeveer 14 dagen broeden uitkomen. In het algemeen is het peruduijfe een goede broedvogel en brengt ook de jongen voortreffelijk groot. Als voedsel geven men een goed zaadmengsel voor tropen, terwijl ook trosgierst niet mag ontbreken. Het is aan te bevelen om tijdens de broedperiode ook wat zachtvoer aan

ze te verstrekken zoals ei- en universeelvoer.

Het is een van de weinige duivensoorten die een zandbad nemen en we dienen er dus voor te zorgen dat ze daartoe gelegenheid hebben.

Dit alleraardigste duifje is al reeds op zeer jonge leeftijd broedrijp. Ieder die er belangstelling voor heeft, kan zonder veel problemen in het bezit van een paartje komen. Wil men ook goede kweekresultaten behalen dan is het verstandig om hier gekweekte exemplaren aan te schaffen.

VOGEL '86

meer dan 8000 vogels in honderden soorten.
De GROOTSTE VOGELSHOW VAN NEDERLAND
Van 9 t/m 12 januari 1986
in HET TURFSCHIP te BREDA

Een échte NBvV-show, altijd nieuw, boeiend en leerzaam

Met Zebravinken in
50 kleurslagen en
vele soorten duifjes
en kwartels

Inhoudsopgave jaargang 1985

Igemeen (en volgende pagina's)
 obbels over erfelijkheid 7-71-123-151-223-248-315-
 33-395-438-489-550
 oeliet bij de vogels 10
 rachtvinken in de batenvolière 34-210-496
 rgeveeten 59
 rsv-Orkonden 67-321
 rOM-Tentoonstelling 61-450
 rmerid 103
 rofwisseling van de vogels 105
 rset zo 109
 rang naar vaderchap 127
 rdwater 155
 rieren bij de vogels 156
 rsee of hen 183
 rrmair 215
 rtofvogels in vrijheid 217
 rkleurde ringen 225
 rfeleven van de vogel 226
 rgele baf en leed 230
 rmen twee seizoenen 297
 rntoontellingregeling 299
 roring op Caracas 305*
 ransenheidsplanen 308
 roed jareen in niet makkelijk 310
 rskantie'tui 315
 rraagprogramma 324
 rruete 365 327
 rrvkooling van de vogels in de tijd 348
 roedmoeder 366
 roesvoorziening in de volière 412*
 rreuwvotten 414
 r en ideale nestkast 443
 rgele kopen 481
 rwee onder een kap 496

ropornis fischeri 171
 ropornis porphyrio 244*
 rorvinken 195*
 rrbetas nectarvogel 544*
 rrpelvink, Chinese 100*
 rrrora astridae 508*
 rrralache kuifduif 437*
 rrratische glanzspreeuw 83
 rrratische meerreepicht 357*

rlangrijke bondberichten
 r1-46-94-123-129-142-187-190-238-279-311-334-373-375-
 r25-423-478-515-526-571

rlomen en planten

rgonia 238
 rphorbia 438
 rledicool 375
 ryacinth 18
 rrburnan 110
rnidskampioen 67-68*-78
 rardmannetje 5*-20*
 rarnazparkeret 220*
 ro 179
 rergkwartel 260*
 rlurwgrize tincans 271
 rlurwregeen 546
 rlurwrschubbenkwartel 104*
 rlurwvleugel kookaburra 161*
 rnl boerte 34
 rnanborat astridae 418
 ractaparkeret 77-405*
 ralbormasche kuifkwartel 38*
 raponasa, mutant 203*
 rafharnparkeret, blauwe 365*
 rhinese appelvink 100*
 rhinese dwergkwartel 364*-488*
 rloncurryparkeret 388*
 rlonbua mauparkeret 404*
 rromandelkwartel 172*
 rencenmees 500*
 rsemanduife 228
 rskanavelmees 164*
 ronkerode ara 316
 rornastridae 341*
 rortergale wever 481*
 rrbekel geelkopamazoe 8*
 rwergrinamoe 452*
 rweergwever 53*
 rster, Europese 360*
rupese koolvogels
30-63-119-126-128-166
 rrmoss timale 210
 rrambelkwartel 77*
 reelbakamazoe 82*
 reelbakogors 200*
 reelgors 441
 rekuilde vinknavelbuulbuul 436
 restreepete astridae 508*
 routborstduif 17*

Goudbakje 272*
 Goudoogtimale 532*
 Goudvink 19
 Goudwever 500*
 Gouldamadine 274-411
 Groene kardinaal 685
 Grote Cubavink 275
 Grijskaplijster 173*
 Grijskop astridae 124*
 Grijskop diknavelmees 164*
 Grijskop edelparkeret 148*
 Guayanaiparkeret 371
 Guyana mauparkeret 401*
 Gayreduif 497*
Grasparkieten
 Algemeen 19-64-400-493-581*
 Albino 362
Halbandparkiet, lino 152*
Halband vinknavelbuulbuul 436*
Harlekinkwartel 221*
Erwaagans 504*
Huis 33
Irena buulbuul 340*
Japanse kwartel 296*
Japanse nachtegaal 85*
Jendayaparkeret 327
Jerdon's spreeuw 116*
Japanse meeuwen
 Algemeen 231-295-365-410-498-498-541-587
 Albino 464
Kaspe kwikstaart 140*
Kaka 158*
Kakapo 177*
Kala buulbuul 233*
Kamboendert, groene 320*
Kardinaalwever 260*
Kastanjevever 389*
Kes 188*
Key West kwartelduif 405*
Kleine blauw borstel 480*
Kleine diknavelmees 164*
Koekoekaduif 211
Kokako 32*
Korvleugelwever 364*
Kulfinamoe 453*
Kleurkanaries
 Algemeen 102-119-131-365-368-390-485-542
 Agassie 448*
 Goudvogels 353*
 Grijsvleugels 232*
 Incompleet 319-440-536*
 Moerakanaries 154*-536*
 Mutanten 256*
Kwartels
 Berg- 260*
 Bleueschubben- 104*
 Californische kuif- 28*
 Chinese dwerg- 354*-488*
 Coromandel- 172*
 Gambel- 77*
 Harlekijn- 221*
 Japanse- 296*
 Vech- 395
 Virginiae boom- 464-560*
 Leifvogels 32*
Madagascarwever 101*
Melbs astridae 512*
Memevogels 162
Mesel 103-392*
Mederapapegaai 368*
Melocettapapegaai 465
Maduife 257
Nectarvogels 544*
Nestropapegaai 188*
Nijlgans 224*
Oelbuk nectarvogel 544*
Paluwever 165*
Patris, Europese 21*
Pauw 312*
Peridatje 560*
Pestvogel 263
Piet Lindoparkeret 317*
Pruntoparkeret 439
Phalarovogel 197*
Redmask canary 371
Reventod blauw borstel 484*
Rode drappelastridae 72*
Roestekimale 210*
Roodbrune wever 369*
Rood en wittengans 557*
Roodkopamadine 408*
Roodkopwever 296*
Roodmasker astridae 509*
Roodnaparkeret 369
Roodstaarvogel 408*

Roodvleugel astridae 509*
 Roodvleugelparkiet 480*
 Rotslijster, blauwe 460*
 Rotslijster, rode 460*
 Rapenvogels 502
 Rijnvogels 406-456*
 Schoorsteenvoer 467
 Schubbenkopje 4*
 Steelvleeduide 80*
 Streptornis 210
 Talpacondidie 104*
 Timale's 205*
 Tinsamoe's 452*
 Toko toekan 369
 Turquoise parkiet 548*
 Uilpapegaai 117*
 Valkparkiet 26-85-112-303-252-342*
 Veelkleurenpapegaaiamadine 368*
 Vechtkwartels 396
 Vink, Europese 179-206-277
 Vinknavelbuulbuul 436*
 Virginiae boomkwartel 464*-460*
Voeding
 Emelien 373
 Erythraea 366
 Handpick 34
 Kalk-foosie-stofwisseling 538
 Kwaliteit vogelvoeding 132
 Wandelende takken 111
Volière van de maand
 35-75-134-181-219-273-307-332-419-466-513-515-550
Wassersaartvegeenvanger 68*
Wester astridae 512*
Wilson's paradysvogel 357
Witborstervink 23*
Witbuk bronzenmetje 62
Witbrenner 292*
Witkeel alrovink 156*
Witkop veewever 254*
Witvoorhoofdwever 545*
Wevees
 Dettargele- 461*
 Dwerg- 53*
 Goud- 500*
 Kardinaal- 260*
 Kastanje- 389*
 Kortvleugel- 364*
 Madagascar- 101*
 Palm- 165*
 Roodbrune- 389*
 roodkop- 236*
 Witkop vee- 234*
 Witvoorhoofd- 545*
Wilde planten
 Akkerkool 569*
 Echt walstro 93*
 Gewone waterranonkel 377*
 Groot kaasjeskruid 125*
 Moerasandijve 321*
 Paardsbloem 301
 Pitrus 329*
 Slangekruid 237*
 Vingerhoedkruid 41*
 Waterscheerling 285*
 Waterorkruid 429*
 Zwalwtong 165*
 Yellowvented blauw borstel 485*
Zadelrug kelvogel 32*
Zwalwstaart manakin 316*
Zwarte rai 176*
Zwartkimale 210
Zwartkop astridae 120*
Zwartkop timale 333*
Zangkanaries
 Harpers 170-214-462-546
 Waterslagers 199-487
Zebraavinken
 Algemeen 417*-501*
 Halfzieder 29*
 Isabel 261*
 Kuf 64*
 Oranjeborst bruin 152*
 Oranjeborst gris 138*
 Oranjeborst phaeo 266*
 Phaeo 313*
 Zwartborstorangeborst 236*
 Zwartborstparkiet 440*
Ziekten/gezondheid
 Feather Duster 18
 French moult 450
 Sedatie bij dagroefvogels 506
 Specieelbesmetting 259
 Veren plukken 259
BILLAGEN
Ringenbestellen menummer
Tentoonstellingsagenda julinummer
Bondskampioen 1986 oktobernummer
 *Met kleurbeelding.

use!

De!

**Witte Molen
is meer dan
alleen een
naam**

Witte Molen is een begrip voor kwaliteit.
Levenslustige gezonde vogels, een genot om naar te kijken.
Een genoegen voor iedere vogel-liefhebber en een beloning voor de goede verzorging.
U weet toch.... dat Witte Molen voeders zijn afgestemd op de behoefte van de vogelsoort.
Zo maar een handje los voer van een onbekend merk kan funest zijn voor de conditie van Uw vogels.
Wat kunt U beter doen dan een vertrouwd Witte Molen zaadmengsel te geven.
Witte Molen is een beschermd merk! Zou U het anders willen?

**witte
molen**

Alleenvertegenwoordiging:
ALLESTERIN B.V.
Moleneind 2
4268 GD Meeuwen N.B.

ysel

De